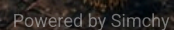

פרשת ראה · כ"ה באב תשפ"ו · גיליון 14

תוכן הגיליון

פרשת ראה · כ"ה באב תשפ"ו

פרשה 10 אוצרות יהודים גיליון 831 – פרשת ראה	פרשה 1 סיקור שבת פרשת ראה במחיצת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א
מאמר 11 סוד החתן והכלה: העלייה להיכל עתיקא קדישא	פרשה 2 פרשת ראה - כוחה העצום של הצדקה וסוד המחשבה הטובה
מאמר 12 סוד המבחן של אליעזר: עומק חכמתה של רבקה ותפקיד האם בישראל	פרשה 3 הרב הראה לי שהוא יודע הכל - הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א
מאמר 13 סוד המתקת הדינים: מתיקונו של מנשה המלך ועד גזירת פרעה	שיעור 4 מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א בשיעור לתושבי המרכז: "אם אתה לא הולך קדימה – אתה הולך אחורה"
מאמר 14 סוד העלייה בין העולמות: הדרך לביטול מוחלט אל האין סוף	מאמר 5 סוד הזיווג של יעקב ולאה: אור הבוקר ועלמא דאתכסיא
מאמר 15 סוד ההתחדשות וכוחו העצום של זיכוי הרבים	מאמר 6 סוד בארה של מרים וכוח מסירות הנפש
פרשה 16 סוד ההתחדשות: איך להפוך את הנפילות לעליות נשגבות	מאמר 7 סוד תחילתו של רבי עקיבא: כוחה של ראייה עמוקה
פרשה 17 פרשת ראה - המלחמה על המחשבה וסוד הברכה בפרנסה	מאמר 8 כוחה של מסירות נפש לתורה: סודם של התנאים והאמוראים
פרשה 18 "ולא ירע לבבך בתתך לו" • פרשת ראה מהגה"צ רבי אליעזר ברלנד שליט"א	פרשה 9 סוד הנסיעות: כוחה של פרשת ויהי בנסוע הארון
פרשה 19 מצוות צדקה - פרשת ראה - הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א	

להרשמה לעלון השבועי: שלחו מייל עם המילה "הירשם" לכתובת send@ravberland.com

ravberland.com · Shuvu Banim International

סיקור שבת פרשת ראה במחיצת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

עורך ראשי · ב' באָלול תשע"ט

הרחיב וביאר בארוכה את השיעור וקרא את פרשת המצורע מהחומש. הרב דיבר על המעלה שלגור בעיר ירושלים ועל כך שגם הרמב"ם שהתגורר במצרים רצה לגור בארץ ישראל, וכן דיבר על עניין הצדקה לעניי ארץ ישראל.

כמידי שבת נערכה התפילה בדביקות גדולה עם כל הניגונים כשהוא מעודד את השירה ואת הילדים, כשכל שיר אורך מספר דקות. בקריאת התורה עלה חתן הבר מצווה למשפחת אדלר.

בתום קריאת התורה הארוכה, ושירת "זרעא חיה וקיימא" ו"אב הרחמים" בחיות גדולה, התפללו מוסף ובסיומו מסר הרב שליט"א שיעור קצר. בשעה 10:00 חזר הרב לביתו נאווה קודש. סך הכל זכינו להיות עם הרב בתפילות הבוקר כמעט 6 שעות שכלל גם הלל של ראש חודש עם כל השירים והזמירות

בשעה 19:10 נכנס הרב שליט"א לתפילת מנחה עם נעימות ושירים, קריאת התורה, סעודה שלישית ושירת "בני היכלא" ו"קה ריבון" במשך שעה ארוכה ובהתלהבות עצומה.

לאחר תפילת ערבית נערכה סעודת "מלווה מלכה" עד השעה 2 בלילה.

שבת נפלאה מלאים בחיות ושמחה עברה בשבת האחרונה, פרשת ראה, עם הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א במהלכם שהה הרב עם הציבור כ-14 שעות נעלות ומיוחדות.

בליל שבת נכנס הרב לאולם התפילות בשעה 19:07 לתפילת מנחה, נעמד ליד הסטנדר והתפלל את תפילת קבלת שבת ולכה דודי עם כל החיות ועם הניגון הידוע "שמור וזכור" ו"לקראת שבת" וכן עם כל הניגונים שהרב שליט"א נוהג לשיר. התפילה ארכה 52 דקות.

בתום התפילה שר הרב שליט"א את הניגונים שלום עליכם, ריבון כל העולמים, אשת חיל בניגון הידוע של ברסלב, כה אכסוף ועוד כמנהגו בקודש.

הרב מסר שני שיעורים קצרים האחד בין קבלת שבת לתפילת ערבית והשני לאחר התפילה בהם עורר הרב לקום מוקדם בבוקר, ודיבר בעניין פרשת עקב שאחריה מגיעה פרשת ראה ועל הצורך בשמירת העיניים.

אחרי שעתיים וחצי של תפילה בשעה 21:37 חזר הרב לביתו.

בבוקר נכנס הרב לתפילה בשעה 04:10, ולאחר ברכות השחר, נערך שיעור בדף היומי במשך שעה וחמישה עד השעה 05:17. הרב

פרשת ראה - כוחה העצום של הצדקה וסוד המחשבה הטובה

עורך ראשי · כ"א באב תשפ"ו

הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה שלא להטריחו באורחים, ולפי שראהו מצטער שלא היו אורחים באים, הביא מלאכים עליו בדמות אנשים.

אברהם אמר לאליעזר: לך לחפש אורחים, אולי משהו נתקע בדרך, אולי אחד מעולף באיזה מקום. אליעזר יוצא שעה שלמה, משוטט ומחפש אורחים... ובחוץ חום נורא "כחום היום", העולם נשרף מרוב חום. ה' הוציא כזאת שמש, כל העולם נשרף, אנשים מתו, זה היה אש גיהנום, אף אחד לא יצא החוצה.

וכשחוזר אליעזר אומר לאברהם: אין אורחים, לא מצאתי אורחים. אומר לו אברהם: אין אמונה בעבדים, אתה לא יודע למצוא אורחים, אתה לא יודע להביא אורחים, אני אביא אורחים, אני לא אשב לאכול בלי אורחים! יצא אברהם לחפש אורחים בתוך החום, הוא לא מרגיש את החום, הוא לא מרגיש שום דבר.

הוא יוצא בחום הנורא הזה בשמש הלוהטת שאף אחד לא יכול לצאת, ואיך שאברהם יצא החוצה, ה' הוריד לו מלאכים מהשמים בדמות אורחים כדי שלא יצטער. זה המנהג של הצדיקים, לא אוכלים לבד. האוכל זה לא שלך, אתה לא בעל הבית על האוכל, אתה צריך תמיד לדעת שהאוכל הזה הוא של ה', אתה מתחלק עם האוכל הזה עם עוד מישהו, כי האוכל הזה הוא מתנה מה'.

הכסף הוא לא שלך, אתה רק בעל פקדון, כל מה שיש לך זה לא שלך, זה שייך לכלל ישראל. שולחים לך עני? עכשיו רוצים להציל אותך. "צדקה תציל ממות" זה לא איזה פתגם, זה כפשוטו ממש, הצדקה מצילה ממות, היא למעלה מהכול. כשאדם נותן צדקה, הוא עולה לעולם האצילות, הוא עולה למעלה מכול המזלות, מהחוקים, מהכוכבים, מכל הגזרות שגזרו עליו.

להזיז את הכסף - סוד הזוזים

אדם צריך לתת צדקה, את המעשר, את החומש, הוא יראה בסוף שזה יתרבה לו. הוא יתן מאה דולר יקבל אלף דולר, הוא יתן אלף דולר יקבל מאה אלף, הוא יראה את זה. ולכן כסף נקרא זוזים, צריך להזיז את הכסף. אל תשאיר אותו אצלך בכיס, תזיז אותו, תזיז את המעשר, תמסור את זה הלאה, תזיז את זה הלאה. אם תזיז תראה שזה יהיה כפול ומכופל.

"כִּי לֹא יִחַדֵּל אֲבִיוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל כֵּן אֲנִי מְצֻנָּה לֵאמֹר פֶּתַח תִּפְתָּח אֶת יָדְךָ לְאַחִיךָ לְעֵנִיךָ וּלְאַבְיֶיךָ בְּאַרְצְךָ" (דברים טו, יא')

כל יום ויום יש ניסים חדשים לגמרי שלא היו מעולם. אז מה אדם דואג?! אדם מפחד לתת צדקה, תן צדקה, תן משהו, אל תפחד הכול יפתח, כל שערי השמיים יפתחו לך כמו שכתוב "פתח תפתח". **אדם נותן צדקה אז הוא פותח את כל השערים, שערי הדעת, שערי החכמה, שערי הבינה, שערי תפילה, שערי שידוכים, שערי פרנסה.**

ששולחים לאדם עני זה סימן שרוצים להציל אותו, רוצים להציל אותו מאיזה פורענות, מאיזה אסון. הילד שלך חולה? תן צדקה, יהיו ניסים, תהיה רפואה. על ידי הצדקה תוכל לרפאות עוד אחרים גם כן.

אומר הזוהר הקדוש (קיא' א'): "זִכְאָה חוֹלְקִיָּה דְּבֵר נֶשׁ דְּעָבִיד טוֹב מִדִּיָּדִיָּה, דְּהָא אֲתַעֵר טוֹב בְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל. וּבִמְהָ. בְּצִדְקָה... וְעַל דָּא כְּתִיב (משלי י) וְצִדְקָה תִּצְלֵל מִמּוֹת..." (אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעוֹשֶׂה טוֹב מִשְׁלוֹ, שֶׁהִרִי מְעוֹרֵר טוֹב עִם כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, וּבִמְהָ? בְּצִדְקָה... וְעַל זֶה כְּתוּב וְצִדְקָה תִּצְלֵל מִמּוֹת. מֶה הִטְעַם? מִשּׁוֹם שֶׁצִּדְקָה הִיא עֵץ הַחַיִּים, וּמִתְעוֹרֶרֶת עַל אוֹתוֹ עֵץ הַמָּוֶת, וְלֹקַח אוֹתָם שְׁאֲחוּזִים בּוֹ וּמְצִילֵם מִהִמּוֹת... כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂה צִדְקָה בְּכָל עֵת.)

לפתוח את שערי השפע מעל לטבע

ברגע שאדם מחלק צדקות הוא לא יודע איזה ניסים יהיו לו, איזה פלאות יהיו לו. הוא נכלל בעץ החיים, הוא נמצא למעלה מהטבע, בעולמות אחרים לגמרי. הוא בכלל לא נמצא בעולם הזה, הוא שולט על כל העולמות, על המזלות, הוא יכול לבטל את כל הגזרות מעליו ומעל כל ישראל.

צדיקים נוהגים לא לשבת לאכול בלי אורחים, זה היה המנהג של אברהם אבינו: "וְהָיָה יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָלָה כָּחֵם הַיּוֹם" (פרשת וירא). פתח האהל - לראות אם יש עובר ושב ויכניסם בביתו. כחם היום -

וזה שכתוב "בְּחֻנֵּי נָא בְּזֹאת אָמַר ה' צְבָאוֹת אִם לֹא אֶפְתָּח לָכֶם
את אֲרֻבוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקֵתִי לָכֶם בְּרָקָה עַד בְּלִי דָי" (מלאכי ג' י')

בדרך כלל אסור לבחון את ה', אבל דבר אחד שמותר לבחון את ה' זה בצדקה. ברגע שאדם יתן צדקות, יתן משהו, הוא יראה שהפרנסה מתחילה לעופף לו, יתחילו לזרום לו כספים. וזה שמסביר הרבי (ליקוטי מוהר"ן כ"ג ד') על הפסוק "וְהָיָה שְׂדֵי בְּצִרְיָךְ וְכֶסֶף תוֹעָפוֹת לָךְ" - שמי שמרגיש את צער השכינה, את הצער של כל יהודי, שזה "שד"י בצריך", אזי יזכה ל"כסף תועפות לך" - שפרנסתו תעופף לו כציפור.

פני מלך: המאבק על המחשבה הטובה

מחשבות רעות זה האסון של כל הבריאה כולה. כבר האדם הראשון פגם במחשבה רעה שנתקנא במלאכים. כל העבודה של האדם, כל התשובה של האדם בעולם הזה, זה לברוח ממחשבה רעה למחשבה טובה. מחשבה טובה - איך לעבוד את ה', איך לעשות רצון ה', איך לקדש שם שמים, איך לעשות טוב.

מחשבות רעות באות כל הזמן: מחשבות של כעס, הקפדה, קיפוח, נחיתות, קנאה. איך להשיג כבוד, איך להשיג תשומת לב, איך להשיג כסף. זה היצר הרע בעצמו, עמלק. לברוח ממחשבות רעות, אפילו שנופלים, להתחיל שוב. זה המבחן האמיתי, "לרגעים תבחננו".

כל פעם שהופכים מחשבה רעה למחשבה טובה, כל פעם שמצליחים לנתק את עצמנו ממחשבה רעה - מקבלים שכר. כשאדם נמצא בגשמיות של הדברים - מחשבה רעה. כשאדם נמצא ברוחניות של הדברים - מחשבה טובה. זו עבודה בלתי פוסקת בעולם הזה. כל התשובה היא לחשוב מחשבות טובות. לחשוב על ה', על הבן זוג, על הילדים, על ההורים, על השכנים - איך אני יכול לשמח את כולם, איך אני יכול לעשות נחת רוח לה'.

אדם כל הזמן חושב, לכן צריך להתאמץ לחשוב טוב, ואם חלילה יש מחשבה רעה - לעצור. להתחיל מחשבה טובה, לא לוותר. מחשבה טובה היא - איך לעבוד אותך, איך לפתוח את הלב אליך. ה' אני רוצה אותך, איך להפסיק לחשוב על עצמי ואיך אני נראה בעיני אחרים.

בין אור לחושך: להכניס אלוקות למוח

אדם כל הזמן מיטלטל בין מחשבות טובות לרעות, בין אור לחושך. זה כמו שהאדם נמצא כל החיים בין השמשות, בין הערביים. רגע ככה ורגע ככה. רגע יום ורגע לילה. רגע מנחה ורגע ערבית. רגע אור ורגע חושך. רגע חולין וכבר שבת. רגע מחשבה טובה ורגע מחשבה רעה.

קול דודי דופק (אור), דודי חמק עבר לו (חושך) - כל יום הוא גם מאיר וגם מאפיל, מחשיך. ה' אוהב אותנו כל הזמן, וכשמחשיך לנו -

אפילו יותר. כי אנחנו עושים מאמץ, כי אנחנו נלחמים, כי אדם מעתיק את עצמו כל הזמן מהרע לטוב.

כשיש מחשבות רעות ורוצים להילחם בהם, רוצים להפוך אותם למחשבות טובות, עוברים לדיבורים. מדברים טוב, אומרים מילה טובה לחבר, זה מתנגן לו בראש ימים רבים. מתפללים, מברכים אחד את השני, מדברים עם ה'. מדיבורים עוברים למעשים: צדקה, חסד, מעשים טובים, עזרה בבית.

ויותר מהכל - לימוד התורה. כדי להכניע את מלכות הרשעה שנמצאת במוח, שהם המחשבות הלא טובות, ולהשליט את המלכות דקדושה שזה מלכות ה', אי אפשר אלא על ידי לימוד תורה בכוח, כשזה לא הולך לך, כשזה קשה לך, כשאתה נרדם. זה הדבר היחידי שמכניס לנו את האלוקות לתוך המוח, והופך את המחשבות הרעות למחשבות טובות. להפוך את העיניים הרעות שזה מוות, שזה עצבות, לעיניים טובות שזה חיים, שזה שמחה פנימית.

פרפראות התורה: צדקה ברצון טוב

"ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך וכו'" (טו, י')

כי עיקר הצדקה הוא הרצון טוב, להפוך הרוגז והאכזריות לרצון, כמו שכתב רבינו (ליקוטי מוהר"ן תורה ד'). ועל כן צריך ליתן צדקה ברצון טוב בלי שום רוע הלב, כדי לבטל הרוגז ולהמשיך הרצון, שזהו עיקר הצדקה. שעל ידי זה זוכין לבטל כל ה"ט מלאכות של חול, שיש בהם אחיזת זוהמת הנחש בבחינת ל"ט קללות.

וזהו "כי בגלל הדבר הזה יברכך ה'", יברכך ה' דייקא, היפך הקללות של חטא אדם הראשון שהוא "בעצבון תאכלנה", בחינת ל"ט מלאכות. כי על ידי צדקה ברצון טוב זוכין להמשיך הארת הרצון על עולם העשיה ונכלל עשיה ברצון, ועל ידי זה נתבטל כל העשיות וכל ה"ט מלאכות, כי נתקיים העולם בחסדו לבד, שהוא בחינת ברכה וחסד.

וזהו "כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך בכל מעשיך ובכל משלח ידך", כי נמשך ברכה וחסד על כל העשיות ע"י הארת הרצון, עד שזוכין לבטל כל העשיות לגמרי, כי נכלל עשיה ברצון, והכל ע"י הצדקה שמהפך רוגז בחי' עשיה לרצון. (ליקוטי הלכות, ראשית הגז ה, יז)

מדוע לא מברכים על מצוות צדקה?

"כי יהיה בך אביון... פתח תפתח בתתך לו..." (טו ז')

על פסוק זה מעיר רבינו יעקב בן אשר "בעל הטורים": בפרשה זו אנו מוצאים שלוש פעמים כפל לשון במצות צדקה: א) "פתח 5

תפתח את ידך לו." (ב) "נתון תתן לו." (ג) "הענק תעניק לו." בכך באה התורה להדגיש, שאין שיעור לנתינת צדקה, ובוודאי שאין להסתפק בנתינה חד-פעמית, אלא כל זמן שמזדמן לאדם עני הנזקק – מוטלת עליו החובה לתמוך בו ביד רחבה.

בענין זה שואלים חכמי ישראל: מדוע אין מברכים על מצות צדקה, כשם שמברכים על מצוות אחרות מן התורה? מסביר זאת הרשב"א בדרך הבאה: כל מצוה שאין האדם יכול לקיים בגפו (לבדו) אלא הוא תלוי באחרים – אין מברכים על מצוה זו. ואף במצות צדקה, הנותן תלוי בדעת העני המקבל. שהרי אם יסרב העני ליטול את כסף הצדקה, ונותן הצדקה כבר ברך, נמצא שברכתו הייתה לבטלה חלילה.

האדמו"ר רבי מנחם מנדל מרימינוב מביא לכך הסבר חסידי נאה: היהודי חייב לברך על המצוה בלב שלם ובשמחה פנימית. ואילו במתן צדקה לעניים, נעשה לעיתים הדבר בלב חצוי ובלא שמחה אמיתית ושלמה (כי האדם חש זאת כ"הפסד ממון"). ומשום כך לא קבעו חז"ל ברכה על מצוה חשובה זו.

הצדיק רבי שמחה בונים מפשיסחא העיר בענין זה: טוב עשו הקדמונים שלא התקינו ברכה על קיום מצות צדקה. תארו לעצמכם, כמה הכנות היו עושים חסידים ואנשי מעשה לפני אמירת הברכה – בנטילת ידים ובאמירת "לשם ייחוד" – ובינתים עלול היה, חס ושלום, אותו עני נצרך לגווע מרעב. מכאן אנו למדים, שיש לתת צדקה בזריזות רבה ובלא כל שהיות מיותרות, מכיוון שלעיתים תלויים בכך חיי אדם. (בני ציון)

סיפורים לפרשת ראה: מרחם על הבריות

"נתון תתן לו, ולא ירע לבבך בתתן לו..."

מעשה בעני שהיה מחזר על הפתחים כדי לקבל צדקה, כדי להביא "טרף" לביתו. פעם אחת הלך אותו עני ברחוב, ונעליו התלכלכו בבזבז מחמת הגשמים הרבים שירדו שם. והנה הגיע הוא לבית עשיר אחד, שהרצפה שבו היתה מרוצפת באבני שיש לבן יקר מאוד. כשנכנס העני, ודרך על רצפת השיש, התמלא העשיר חמה, והחל לצעוק עליו בקול גדול: "צא מיד מביתי, כי מלכלך אתה את רצפת השיש בבזבז ובטיט!".

מיד צוה העשיר את משרתיו להכות ולגרש את העני החוצה. אולם העני סרב לצאת, ואמר לעשיר: "רצוני לומר לו כמה מילים". להפתעתו, הסכים העשיר לשמוע אותו. אמר לו העני: "הנה, ידוע שבכל יום אנו אומרים בשחרית את תפילת 'ברוך שאמר', וכידוע כתוב שם: 'ברוך מרחם על הארץ, ברוך מרחם על הבריות'. נמצא

מכאן, שאנו משבחים את ה' יתברך, שמרחם גם על הארץ וגם על הבריות.

והנה למדנו חז"ל שצריך האדם ללמוד ממידותיו של הקדוש ברוך הוא. ואילו אתה – רואה אני שלמדת מהקדוש ברוך הוא רק לרחם על הארץ, שכן צר לך מאוד על רצפתך היקרה שנתלכלכה. אבל – הוסיף העני – כתוב גם 'ברוך מרחם על הבריות', ולכן צריך אתה לרחם גם על הבריות, ולרחם עליי". כששמע העשיר את דברי העני, התביש מאוד ונתן לאותו עני חריף צדקה הגונה...

סוד ההצלחה בעסקים

"וברכך ה' אלוקיך בכל אשר תעשה"

חסיד אחד השכים לפתחו של הצדיק רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצה, וקבל בפניו שפרנסתו דחוקה, ואין בכוחו לפרנס כראוי את בני ביתו. אמר לו הצדיק: נאמר בפרשת "ראה": "וברכך ה' אלוקיך בכל אשר תעשה". פתח לך, אפוא, עסק כלשהו, ובעזרת ה' תהיה הברכה שרויה במעשה ידך!

אבל רבי! קרא החסיד בהתרגשות – אבי עליו השלום הוריש לי חנות לממכר בגדים, שהיתה מפרנסת אותו בכבוד וברווחה, אך מאז עברה החנות לרשותי, ירד הפדיון פלאים, ועתה אין בה אפילו כדי לפרנס בדוחק את משפחתי. לעיתים קרובות עומד אני יום שלם בחנותי בלי לראות קונה אחד לרפואה.

ומה אתה עושה בימים כאלו בהם אין קונים פוקדים את חנותך? – שאל הצדיק. אודה ולא אבוש – הפטיר החסיד בשפה רפה – שאני סתם מתבטל או הנני מעיין בעיתון כלשהו.

אם כך הדבר – קרא רבי מאיר יחיאל בנימה של תרעומת – הוברר לי בעליל מדוע אין ההצלחה שרויה בביתך. אביך עליו השלום, היה מנצל כל רגע פנוי – בין קונה לקונה – כדי ללמוד דף גמרא או חומש עם רש"י, וגם ספר התהילים לא מש משולחנו מבוקר ועד ערב. משום כך היה השטן מזמן לו לקוחות בלא הרף, כדי שיטרידו אותו ויגרמו לו להתבטל מתלמודו. ואילו אתה, שהנך מבלה זמןך כל היום בהבל ורעות רוח, אין לשטן כל ענין להטרידך בלקוחות...

שמות להצלחה:

רפאל ספין בן לאה

יצחק בן שולה

חיים לביא בן אסתר

יוסף איפרגן בן רחל ומשפחתו

יישר כח ..

הרב הראה לי שהוא יודע הכל - הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

עורך ראשי: י"ח באייר תשע"ו

תורה ומצוות ואמר לו, הנה אחותך תתחתן איתו. אני אומר לעצמי, וואו איפה נפילתי... **עדיין לא הבנתי שהצדיק עושה פה תיקונים.**

בשלב הזה היה לי קצת קשה, עדיין לא ידעתי איך מתנהלים מול מציאות כזו של צדיק האמת, הרב שליט"א שהבחין בזאת בתפילת השחרית נתן לי חיוך גדול, **הסתפקתי אם החיוך בשבילי ולפתע הרב שליט"א מסמן לי באצבעו שהחיוך אליי. זה המתיק הכל.**

"הרב שליט"א אמר לי שבראש השנה אסור לי להישאר בישראל, עדיף באומן ואם לא אז להגיע אליו. וכן שבט"ו אקבל את השידוך שלי. אני בינתיים מתפלל ולדאבני בתמוז מתפרסם שלא יודעים איפה הרב שליט"א נמצא. כולם מסביב אומרים לי לשכוח מכך ושאלו סיכוי ליצור קשר עם הרב שליט"א. הנה מגיע ערב ט"ו באב, השעות עוברות ואני מחכה. חמש דקות לפני השקיעה אני בציון של הרב לייב ליבוביץ ופתאום שתי דקות אחרי מגיע הרב שלום ארוש שליט"א. מבלי לספר לו דבר, אני מבקש ממנו ברכה לזיווג. אני אברך אותך עונה הרב ארוש, אבל מתנה את זה בכך שאקרא את הספר שלו בגן השלום".

"אני לוקח את הספר בגן השלום ולמרות שבחיים איני קורא הקדמות, הפעם התחלתי לקרא מההתחלה, וכך כתוב: 'מכתב מהרב אליעזר ברלנד שליט"א, לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב', אני יודע בוודאות שהרב שליט"א העביר לי מסר שהוא **דואג לי**. בהמשך הצלחתי ליצור קשר עם הגבאים של הרב שליט"א והוזמנתי ע"י הרב לט"ו בשבט. בט"ו בשבט לאחר מניעות הזמין אותי הרב שליט"א ברביעית לפורים. יש לי חבר שהיה במהלך שידוך והרב שליט"א לקח אותו באמצע התפילה עד ליד עזרת הנשים וליד הרבנית תחי' אמר לו, 'אתה רואה? השידוך הזה לא שלך, אני אביא לך את השידוך שלך'. הבנתי ששום דבר לא מיקרי ושהצדיק יודע הכל ומתקן אותי".

"בפורים הרב שליט"א נתן לי סדר של לימוד וזו הייתה הפעם היחידה שהרב שליט"א לא אמר לי לשוב אליו. עם זאת, אני כבר לא רציתי לעזוב שם, הרגשתי מתיקות גדולה, כמו שהכל מסביב שקר ועד היום אני ממש מתגעגע לרב שליט"א. ברור לי שהשידוך יגיע, אבל קיבלתי במתנה את הקשר לרב שליט"א".

"במוצ"ש, בערך שבוע לפני העצרת יצאנו כמה חבר'ה מבני ברק להדביק מודעות, אף אחד לא ידע מזה. פתאום מתקשר אליי חברי ינון ומקריא לי הודעה כתובה אותה קיבל מהרב שליט"א וזה תוכנה: 'תודה רבה לך שתלית מודעות'. מאיפה לנתן הגבאי של הרב שליט"א יש את המס' שלו, אין לנו מושג ואין בכלל הוא יודע שהוא הדביק?! שמחתי בשבילי, אך אני מודה שקינאתי. 7

מאיר גדל בבני ברק בבית חרדי ליטאי שבו לא שמעו את השם הרב אליעזר ברלנד שליט"א ובטח לא על צדיק האמת. כדאי לקרוא את סיפורו המדהים המגלה עוד טפח מרוח קודשו של הצדיק ומדרך פועלו.

"לפני שנתיים התפללתי הרבה בציון של רבי יהודה זאב ליבוביץ זצ"ל ושמתי לב שר' נחמן מזכיר בספריו הרבה את המושג של צדיק האמת. לכן בקשתי בתפילה למצוא את הצדיק האמת ובאורח פלא, מיד שיצאתי מהציון אני שומע יהודי שמספר לחברו שהוא חזר מהרב שליט"א. אמנם, שמעתי על השם הרב אליעזר ברלנד שליט"א, אך לא ראיתי אותו אף פעם למרות שהייתי באומן. התעוררתי מדיבוריו והצעתי לאחי שנטוס לאומן דרך הולנד וכך נזכה לפגוש גם את הרב ברלנד שליט"א. הגענו לסוכן הנסיעות ושם התברר שעדיף לנו לטוס קודם להולנד ומשם להמשיך לאומן. זו הייתה ממש השגחה פרטית, משום שאם לא היינו נוסעים קודם להולנד לא היינו רואים את הרב שליט"א".

"הגענו להולנד, הגבאי רצה להכניס אותנו, אך הוא אמר לנו שהוא לא מפריע לרב שליט"א בזמן לימודו. אנשים שעברו שם עודדו אותנו באמרם, אל תדאגו הרב שליט"א יודע שאתם פה. אנחנו מצידנו שלא הכרנו את הנושא של צדיק האמת התייחסנו לאנשים כמזורים. אך, הקשבנו למישהו שאמר לנו להגיד שלוש תיקונים הכלליים כמפתח הפועל ישועות. אנחנו מסיימים ופתאום יוצא הגבאי ומכניס אותנו אל הקודש פנימה".

"עם הכניסה לביתו נאווה קודש כבר הרגשנו אור, אך כשראינו את הרב שליט"א הרגשנו כבר איך שהקדושה צפה. זו לא הרגשה שניתן לתאר, הייתי אל צדיקים בחיי, אך כזה דבר לא חויתי. הרב שליט"א לקח את ידי ואני התחלתי לבכות מתוך הרהורי תשובה. בעוד שהרב שליט"א ברך את אחי, לי הוא אמר לבוא אליו בשבועות. והבטיח לשדך אותי".

"אחרי ספירת העומר עמדתי מאחורי הרב שליט"א ואמרתי - 'הרב שידוך'. והנה הרב שליט"א אומר לאדם שהיה לידו 'אחותך תהיה שידוך שלו'. אותו אחד ענה שהם ליטאים ולא נראה לו שזה מתאים. 'גם הוא ליטאי אשכנזי' המשיך הרב שליט"א ואני הופתעתי מרוח קודשו, משום שבמראה החיצוני אני נראה קצת כהה. אז עוד לא הבנתי שלצדיק האמת יש רוח הקודש והוא יודע הכל. כמובן שלא יצא מזה שידוך, אח"כ הבנתי שאלה כל מיני תיקונים שהרב שליט"א עושה ולנו אין בזה הבנה".

"הגעתי לרב שליט"א בשבועות והזכרתי לרב שליט"א שבאתי לשידוך. הרב החזיק באותו זמן יד של מישהו שבכלל לא שומר

בה: 'כמו כן תמסור תודה למאיר בן רבקה'. לי אישית אין הודעות, הלכתי לינון לראות את ההודעה".

"הרב שליט"א הראה לי בוודאות שהוא יודע הכל, חד משמעית. אני לא מבין כלום, אבל יודע שהוא פועל הכי טוב שיש".

תגובות ישירות אפשר לשלוח למייל knishta148@gmail.com

הרי עשינו ביחד מסירות נפש גדולה ועבדנו מאוד קשה. אמרתי לעצמי, גם אני מאוד רוצה לקבל הודעה מהרב שליט"א. אחרי חמש דקות שוב שיחה מינון ששואל אותי אם יש לי עוד שם חוץ מישראל, מאיר, אני עונה. ואימא שלך רבקה? כן, אני ממשיך. אני שואל משום שקבלתי עוד עוד הודעה מהרב שליט"א שכתוב

מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א בשיעור לתושבי המרכז: "אם אתה לא הולך קדימה – אתה הולך אחורה"

עורך ראשי · כ"א באב תשפ"ו

להיבנות, ומשם לדמותו של ריש לקיש – שהפך את כל כוחו לתורה. ולאורך כל השיעור חזר ועלה יסוד אחד: מי שאינו הולך קדימה, הולך אחורה.

ב' באב תשפ"ו, בשבוע של פרשת ראה, התכנסו תושבי המרכז בביתו של מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א לשיעור. מורנו הרב פתח בסולמו של יעקב אבינו ובקדושתה של בית אל, עבר לגודלן העצום של האבנים שמהן עתידה ירושלים

סולמו של יעקב – שמונת אלפים פרסאות

מורנו הרב פתח בסולם שראה יעקב אבינו בחלומו, והרחיב בגודלו העצום על פי הגמרא במסכת חולין (דף צ"א ע"ב) – הדף הנלמד בימים אלו בדף היומי. רוחבו של הסולם היה שמונת אלפים פרסאות, וארבעה מלאכים היו עולים ויורדים בו, כל אחד מהם ברוחב אלפיים פרסאות. אין זה חלום של דמיון, אלא מציאות שלמה שנפתחה לפניו.

ומשם עמד מורנו הרב על קדושת המקום עצמו. יעקב אבינו עלה בסולם עד לשמיים, והגיע לבית אל – היא לוז. ובאותם מקומות, אמר מורנו הרב, אפשר להחיות מתים על ידי הצדיק. כוחו של הצדיק אינו מוגבל למה שהעין רואה.

"אין דבר כזה" – אבני השלושים אמה של ירושלים

משם עבר מורנו הרב למעשה הידוע בתלמידו של רבי יוחנן. רבי יוחנן דרש שעתידות אבני ירושלים להיות בנות שלושים אמה – חמישה-עשר מטר לאבן אחת. התלמיד שמע ולא האמין: היכן יש בעולם אבן טובה בגודל כזה? "לא יכול להיות דבר כזה, אין דבר כזה" – וצחק עליו בלבו.

"שם יעקב ראה, היה בסולם... הוא עלה עם הסולם עד לשמיים, והגיע לבית אל."

לימים הפליג אותו תלמיד בים, ופתאום נפתח הים לפניו – וראה במו עיניו את המלאכים מנסרים את אותן אבנים ממש. מה שנראה לו בלתי אפשרי היה קיים כל הזמן; רק עיניו לא היו פתוחות לראותו. זהו [אותו יסוד שמסר מורנו הרב בכנס לבחורי ישיבת בין הזמנים בשבוע שעבר](#) – הנבואה על ירושלים הבנויה מאבנים טובות אינה מליצה, אלא אמת שתתגלה עין בעין.

"אמר: לא יכול להיות דבר כזה, אין דבר כזה. אז הוא צחק לו בלב."

הוא רק הוסב לכיוון אחר. כל אדם, אמר מורנו הרב, יש בו כוח כזה – השאלה היחידה היא לאן הוא מפנה אותו.

"אתה יודע לקפוץ את הירדן – תשב תלמד תורה...
שמונה עשרה שעות, עשרים שעות ביממה."

ריש לקיש – הכוח עצמו לא נפסל

ריש לקיש היה ראש השוודדים, ובעל כוח עצום – עד שהיה מדלג וקופץ את הירדן. וכשראהו רבי יוחנן, לא אמר לו לעזוב את כוחו ולא שבר אותו. הוא אמר לו: את הכוח הזה עצמו קח ותן אותו לתורה.

מורנו הרב הדגיש את המידה: "תשב תלמד תורה – שמונה עשרה שעות, עשרים שעות ביממה". הכוח שהיה בו לא נפסל ולא נזרק;

"אברהם אתם לא רוצים להיות – אבל תרח אל תהיו"

ומכאן ליסוד שחזר ועלה לאורך כל השיעור: אין באמצע. אדם שאינו הולך קדימה – אינו עומד במקום, אלא הולך אחורה. מורנו הרב פנה אל היושבים לפניו במילים פשוטות וחדות: להיות אברהם אבינו אולי אינכם מבקשים – אבל תרח, אביו, אל תהיו.

"אברהם אתם לא רוצים להיות – אבל תרח אל תהיו."

אברהם אבינו ונמרוד – כשיצא מן המערה

מורנו הרב סיפר על אברהם אבינו, שהוסתר במערה מפני נמרוד. שם, בתוך המערה, בלא מלמד ובלא ספר, הכיר את בוראו. וכשיצא

הלכה למעשה – אין יוצאים מן התפילה מיד

בתוך הדברים מסר מורנו הרב הלכה למעשה: כתוב בשולחן ערוך שאסור לצאת מן התפילה מיד בסיומה. צריך לומר משהו – איזה

הכול מאת השם

ומכאן ליסוד האמונה הפשוט שמורנו הרב חזר עליו: אין דבר שקורה מעצמו. כל דבר שאדם עושה, בכל שעה ובכל מקום – הכול מידו של הקדוש ברוך הוא.

תרפ"ט – עוד שלוש שנים מאה שנה

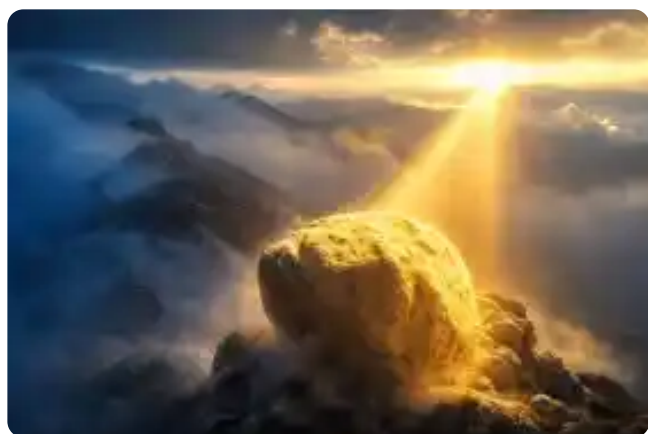
וראה את השמש בכל תוקפה – הבין שיש מנהיג לבירה. יחיד בדורו, בלא איש שילמדנו, מצא את האמת מכוח עצמו.

מזמור, איזה דבר – ורק אחר כך לצאת. וכן הוא לפי המשנה ברורה. אין קמים ומסתלקים מן התפילה כמי שנפטר ממטלה.

"השם אלוקים – כל דבר שאתה עושה זה השם."

"יותר גרוע ממה שזה היה אצל הטורקים" – עד שפרצו הפרעות.
על חברון של אותם ימים ועל מה שנשאר ממנה הרחבנו במקום
אחר.

אותן.
אל תצא מן התפילה מיד – אמור מזמור או דבר מה קודם שתקום,
כמובא בשולחן ערוך ובמשנה ברורה.
הכול מאת השם – "כל דבר שאתה עושה זה השם".

כאשר בא יעקב אל לבן וביקש את רחל, הוא פחד שלבן ירמה אותו.
יעקב כלל לא ידע שיהיו לו ארבע נשים; הוא חשב כל הזמן שתהיה
לו רק אישה אחת, בדיוק כפי שהיה ליצחק אביו. **כאשר ראה**
שהדבר נהפך לארבע נשים, נפל עליו פחד נורא מפני פירוד
לבבות.

מסירת הסימנים ומסירות הנפש של רחל

בשעה שמסר יעקב את הסימנים לרחל, שבע שנים קודם לכן, רחל
הלכה ונתנה אותם ללאה. רחל נתנה ללאה כל דבר שהיה לה. בזכות
מסירות הנפש הזו, היא זכתה שהקדוש ברוך הוא מנחם אותה
לעתיד לבוא, כפי שנאמר:

"מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה... וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם"

זהו סוד תיקון חצות. יעקב ידע בוודאות שרחל היא אשתו, אותה
הוא יישא לאישה והיא תהיה עיקר הבית. אך רחל הייתה חכמה
מאוד ונביאה גדולה. האימהות היו גדולות בנבואה, ורחל ידעה

מורנו הרב הזכיר שבשבת זו חלים ימי הפוגרומים של שנת תרפ"ט,
ועמד על כך שבעוד שלוש שנים תמלאנה מאה שנה בדיוק לאותם
מאורעות. הוא תיאר בקצרה את ימי השלטון הבריטי שקדמו להם
– ימים שבהם לא היה אפשר להביא ספרים ולא לעבור בשלום,

מסר למעשה

אין עמידה במקום – מי שאינו הולך קדימה הולך אחורה. "אברהם
אתם לא רוצים להיות – אבל תרח אל תהיו."
הכוח שלך אינו פסול – כריש לקיש, שקפץ את הירדן ואת אותו
כוח עצמו נתן לתורה.
מה שנראה בלתי אפשרי – קיים – התלמיד צחק על אבני
השלושים אמה, עד שנפתח הים והראה לו את המלאכים מנסרים

גלריית תמונות מהשיעור

מאמר

5

סוד הזיווג של יעקב ולאה: אור הבוקר ועלמא דאתכסיא

עורך ראשי: כ"א בָּאָב תשפ"ו

שיעור מס' 253 | תמלול קלטת מס' 253 *יום ה'
פר' דברים אור לג' אב תש"ס שיעור לאברכי כולל
העיר העתיקה בבית הרב *יום ה' פר' אחרי מות
אור לכ"ג ניסן תש"ס בר מצוה (ודברי הרה"ג משה
הלברשטאם שליט"א) באולמי זועהיל

יעקב אבינו חשש מפירוד לבבות בין השבטים עקב ריבוי
האימהות, אך נבואתן של רחל ולאה הובילה לתיקון השלם. דרך
גילוי אור הבוקר, הבין יעקב שלא מסמלת את \

יעקב אבינו פחד מאוד שמא חס ושלום יהיה פירוד בין האחים,
פירוד לבבות, מכיוון שכל אחד מהשבטים בא מאמא אחרת – רחל,
לאה, בלהה וזלפה. הכל היה על פי הדיבור, והשם ציווה עליו לקחת
את ארבעתן, אך יעקב חשש. משום כך הראו לו משמייים שלא יהיה
שום פירוד לבבות ביניהם, וכולם יהיו אבן אחת.

ניתן ליעקב לתקן עוד שלוש נשים. באמת היה ראוי שיתקן שמונה עשרה, אך הוא הסתפק בארבע. לכן, הנישואין ללאה לא היו "קידושי טעות" כלל. אדרבה, הכל היה לעילוי ולתיקון. הוא הצליח להוציא את דן ונפתלי מבלהה, ואת גד ואשר מזלפה. משבט גד עתיד לצאת אליהו הנביא, ורש"י אומר שגד נולד מהול.

יעקב היה צריך לתקן את "זלפה", שמרמזת ל"זל פה" – הבל פה, ואת "בלהה", שמרמזת להבל היוצא מהאות ה' האחרונה של ספירת המלכות. כיוון שהיה עליו לעשות את התיקונים הללו, אין כאן שום קידושי טעות. הכל היה אמת לאמיתה.

כאשר התגלה ליעקב שלאה תעמיד שישה שבטים ותהיה מחצית מעם ישראל, הוא הבין שהיא זיווגו האמיתי. אילו חשב לשנייה שהיו פה קידושי טעות, הוא לא היה מחזיק בה אלא משלח אותה. במקום זאת, הוא השאיר אותה תחת ידו ועשה אותה גבירה על זלפה ובלהה.

כך מובא במדרש רבה (פרשה ע"א): כיוון שראה יעקב אבינו שרימתה לאה באחותה, נתן דעתו לגרשה. אך כיוון שפקדה הקב"ה בבנים – וכבר בשנתיים הראשונות זכתה לשלושה בנים – אמר יעקב: "לאימן של אלו אני מגרש?". אז הבין יעקב שלאה היא סוד "עלמא דאתכסיא", וממנה נובעת כל ההנהגה של עם ישראל לנצח – הנהגתו של דוד המלך.

חלק 3 מתוך 3 – שיעור מס' 253

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 | חלק 3 (נוכחי)

שיעקב טועה במחשבתו שיהיה לו רק זיווג אחד, שכן נגזרה הגזרה על יעקב לקחת ארבע נשים.

לכן היא מסרה את הסימנים לאחותה כדי שלא תיכלם, שהרי "מוטב ישליך אדם עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים".

נבואת האימהות ולידת השבטים

גם רחל וגם לאה ידעו בנבואתן שיהיו ליעקב ארבע נשים. לכן, אחרי שלאה זכתה לארבעה בנים, היא עמדה מלדת. היא רצתה שהכל יהיה שווה בשווה בין הנשים. כשהגיעה לארבעה בנים, היה לה כבר שלישי מכל עם ישראל.

בלידת יהודה היא אמרה "הפעם אודה את ה'", כי היא כבר ראתה ברוח הקודש את מלך המשיח שעתיד לצאת ממנה.

יהי בבוקר והנה היא לאה: סוד עלמא דאתכסיא

התורה מתארת את הרגע שבו גילה יעקב את התרמית:

"וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה הוּא לְאָה"

נשאלת השאלה: וכי רק בבוקר היא הייתה לאה? הרי היא תמיד הייתה לאה! אלא, "בוקר" מרמז לאור הבוקר של הישועה, לבוקר שבו בא משיח בן דוד שיוצא מלאה.

בבוקר ההוא הבין יעקב שזהו הזיווג הכי גבוה שיכול להיות. לאה מסמלת את ספירת הבינה, את "עלמא דאתכסיא" (העולם המכוסה והנעלם). אז הוא הבין שכל החשבונות שהוא עשה היו מוטעים, והנה לאה היא הזיווג האמיתי שאין בו שום השגה. זיווגו האמיתי הוא לאה.

מאמר

6

סוד בארה של מרים וכוח מסירות הנפש

עורך ראשי: כ"א בָּאָב תשפ"ו

אפילו אבנים טובות ומרגליות לא חסרו להם.

לעתיד לבוא, המים החיים שיצאו מירושלים, כפי שניבאו הנביאים, יהיו למעשה מימיה של באר מרים. המים יצאו מאבן השתייה, ישקו את כל העולם כולו, וימתיקו את כל מימי הימים המלוחים.

מסירות הנפש של בתיה בת פרעה

הכוח העצום של מרים קשור בקשר הדוק למסירות הנפש של הנשים הצדקניות באותו הדור. המדרש על הפסוק "אֵשֶׁת חַיִּל מִי יִמָּצָא" דורש זאת על מרים, שעליה נאמר "וְאֵבִיָּה יִרְקֶה יִרְקֶה בְּפִנֶּיהָ". אך לצידה עמדה דמות פלאית נוספת – בתיה בת פרעה.

על הפסוק במשלי "וְתִקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וְתִמָּן טָרֶף לְבֵיתָהּ", אומר "המדרש הגדול" שזוהי בתיה בת פרעה. היא הייתה משכימה ומערבת ימים על ימים, מחכה לרגע שבו יזרקו את משה ליאור. היא כבר ידעה ברוח קודשה שמושיען של ישראל נמצא בעולם, ורצתה לזכות במצווה להציל אותו.

כל לילה הייתה בתיה קמה בהשכמה, לפני הנץ החמה, בעודו חושך – הזמן שבו היו היהודים נאלצים לזרוק את ילדיהם ליאור. מי שהיה לו ביטחון בה', זרק את בנו ליאור בתקווה שגוי רחמן ימצא ויגדל אותו. בתיה הייתה הולכת על שפת היאור, מחפשת ודואגת, עד שפתחה את התיבה.

ספר "עשרה מאמרות" מגלה סוד על הפסוק:

"וְתִפְתַּח וְתִרְאֶהוּ אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נֶעֱר בִּכָּה"

מדוע בכה? **משה רבנו, בגיל שלושה חודשים בלבד, היה בוכה על הצרות הנוראות של עם ישראל.** כשראתה זאת בתיה, היא הבינה מיד שהוא זה שיביא את הגאולה, והחליטה למסור את נפשה כדי להצילו.

שכן של מוסרות הנפש

הגמרא (סוטה י"ב ע"א) אומרת שלמשה רבנו היו עשרה שמות. רבי מאיר אומר ששמו היה "טוב", ורבי יהודה אומר "טובה", כפי שנאמר "וְתִרְאֶה אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא". נשאלת השאלה: מדוע התורה אינה קוראת לו בשמות אלו, אלא דווקא בשם "משה" שנתנה לו בתיה?

התשובה היא שהקב"ה מקיים את שמו של מי שמוסר את הנפש. **בתיה בת פרעה מסרה את נפשה בתוך ביתו של פרעה הרשע, לקחה על עצמה את דת ישראל והתגיירה.** מי שהולך במסירות נפש כזו, זוכה שדווקא השם שהוא העניק הוא זה שיתקיים לנצח.

שיעור מס' 253 | תמלול קלטת מס' 253 יום ה'

פר' דברים אור לג' אב תש"ס שיעור לאברכי כולל

העיר העתיקה בבית הרב *יום ה' פר' אחרי מות

אור לכ"ג ניסן תש"ס בר מצוה (ודברי הרה"ג משה

הלברשטאם שליט"א) באולמי זועהיל

בארה של מרים לא רק השקתה את בני ישראל במדבר, אלא שוטטה בכל העולם והעניקה שפע רוחני וגשמי. דרך דמותה של מרים, בתיה בת פרעה ושרח בת אשר, מתגלה הסוד העצום של מסירות נפש למען עם ישראל, שבזכותה זכו צדקניות אלו להיכנס בחייהן לגן עדן.

כתוב על בארה של מרים, שמי שזוכה – הבאר תצוף לקראתו. מובא כי היה אדם שירד לטבול וזכה לטבול בבארה של מרים. עניין זה קשור לסוד הפסוק בפרשת אחרי מות:

"בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי ה' וַיָּמָתוּ"

כל עניינה של מרים הנביאה היה הקרבה לפני ה'. אף על פי שלא נאמר במפורש בתורה "על פי ה'" במיתתה, חז"ל מלמדים שגם מרים, כמו אהרון ומשה, נפטרה בנשיקה.

הזוהר החדש (בראשית, סעיף תתרי"א) מגלה סוד עצום על הפסוק:

"וַיָּמָתוּ אֹתָם אֱלֹקִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ"

הזוהר מסביר ש"המאורות הגדולים" אלו משה, אהרון ומרים. **דמותם של שלושת הרועים הללו חקוקה ברקיע השמים, והם מגנים כל הזמן על עם ישראל.** הצדיקים יכולים לראות את דמותם המאירה, כפי שנאמר בנביא מיכה: "וְאֶשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת מֹשֶׁה אֹהֶן וּמִרְיָם".

פלאי בארה של מרים

בארה של מרים לא הייתה רק מקור מים רגיל, אלא פלא קוסמי שמשוטט בכל העולם. התוספתא במסכת סוכה (פרק ג') מתארת כיצד הבאר הייתה מתייצבת, והמים היו עולים לגובה ומשקים את כל פני הישימון. מהמדבר היו המים זורמים לים התיכון ולכל האוקיינוסים.

בני ישראל היו יושבים על סירות, והמים היו מוליכים אותם כהרף עין לכל פינה בעולם. **באמצעות בארה של מרים, היו מגיעים לכל נקודה בעולם ומביאים משם אבנים טובות ומרגליות.** כל אחד היה עושה סיבוב בעולם וחוזר בחזרה למדבר תוך דקות ספורות. על זה נאמר:

האחים פחדו שברגע שיגידו לו, הוא ייתן בהם את עיניו ויעשה אותם גל של עצמות. **שרח בת אשר לקחה על עצמה את מסירות הנפש למות למען יעקב.** היא ידעה שיעקב עלול להקפיד גם עליה: "גם את ידעת את הסוד ולא גילית לי? נתת לי להתאבל 22 שנה?". היא לקחה על עצמה את הסיכון לבשר ולמות.

באותו רגע של מסירות נפש מוחלטת, התהפך גופה לגוף רוחני של תחיית המתים, וכך זכתה להיכנס עם גופה לגן עדן.

חלק 2 מתוך 3 – שיעור מס' 253

כל החלקים: חלק 1 | **חלק 2** (נוכחי) | חלק 3

בזכות מסירות נפש זו, זכתה בתיה להיכנס בחייה לגן עדן. מסכת דרך ארץ מונה עשרה צדיקים שנכנסו עם גופם לגן עדן, וביניהם בתיה בת פרעה ושרח בת אשר.

מה הייתה הגדולה של שרח בת אשר שזיכתה אותה במדרגה עצומה זו? היא זו שבישרה ליעקב אבינו שיוסף חי. לכאורה, מהי הגדולה בכך? אלא שאף אחד לא העז להגיד ליעקב שיוסף חי. האחים ידעו שמי שיבשר זאת ליעקב, עלול למות על המקום מהקפדתו הנוראה. יעקב היה מגלה שרימו אותו במשך 22 שנה, שאמרו לו "חַיָּה רָעָה אֶכְלָתָהּ" והביאו לו כותונת טבולה בדם – והכל היה שקר.

מאמר

7

סוד תחילתו של רבי עקיבא: כוחה של ראייה עמוקה

עורך ראשי · כ"א בָּאָב תשפ"ו

החיצוני ולהבין שהוא עתיד להיות גדול הדור.

האר"י הקדוש מסביר שהיה כאן קטרוג עצום. במשך ארבעים שנה היה קטרוג בשמיים שמנע מרבי עקיבא ללמוד תורה, למרות שבשורש נשמתו הוא היה הגדול ביותר בדורו. רחל הבינה שזהו רק קטרוג זמני, ושאם הוא יתחיל ללמוד, יתגלה פה אור עצום.

נשמה שגבוהה ממשה רבנו

המדרש הגדול על הפסוק "שלח נא ביד תשלח" מגלה סוד נורא. כאשר משה רבנו עלה למרום, הקדוש ברוך הוא הראה לו דור דור ודורשיו, והראה לו את נשמתו של רבי עקיבא. כשראה משה את גדולתו, אמר: "ריבונו של עולם, תן תורה על ידו! הרי רבי עקיבא גדול ממני".

"דברים שלא נגלו למשה רבנו, נגלו לרבי עקיבא וחבריו. 'וכל יקר ראתה עיני' - זה רבי עקיבא."

משה רבנו ראה אדם שהיה ארבעים שנה עם הארץ, אך עתיד להשיג השגות עצומות. רחל ראתה את מה שאף אחד אחר לא ראה: **היא הבינה שאם הרועה הפשוט הזה יתחיל ללמוד תורה, יצמח פה אור ברמה של משה רבנו, ואפילו למעלה מזה.**

שיעור מס' 253 | תמלול קלטת מס' 253 *יום ה' פר' דברים אור לג' אב תש"ס שיעור לאברכי כולל העיר העתיקה בבית הרב *יום ה' פר' אחרי מות אור לכ"ג ניסן תש"ס בר מצוה (ודברי הרה"ג משה הלבפשטאם שליט"א) באולמי זועהיל

רחל, בתו של כלבא שבוע, זיהתה ברועה הצאן הפשוט נשמה שגבוהה אף ממדרגתו של משה רבנו. בזכות מסירות נפשה, וענוותנותו של רבי עקיבא שהסכים להתגבר על הבושה ולהתחיל ללמוד מאפס, הוא שבר קטרוג של ארבעים שנה והפך לגדול הדור.

הראייה העמוקה של רחל

המדרש הגדול מספר על תחילת דרכו של רבי עקיבא, שעד גיל ארבעים לא ידע אפילו צורת אות. חותנו, כלבא שבוע, אמר שאילו היה יודע לפחות לקרוא א' ב' או לברך ברכת המזון, הוא היה מסכים לנישואין. אך רבי עקיבא היה רועה צאן פשוט שלא ידע כלום.

הפלא הגדול הוא כיצד רחל, בתו של כלבא שבוע, בחרה בו. **איזו ראייה עמוקה הייתה לה, שהיא הצליחה לראות מבעד למעטה**

לפני הנישואין, רחל עשתה עמו תנאי: "אחרי החתונה אתה הולך ללמוד תורה". אך רבי עקיבא חשש מהבושה. הוא אמר לה: "אני אדם זקן בן ארבעים, איך אלך עכשיו להסתובב בחיידר עם ילדים בני שלוש כדי ללמוד א' ב'?"

כדי לעזור לו להתגבר על הבושה, עשתה רחל מעשה חכם. היא ביקשה ממנו להביא חמור, שמה על גבו אדמה וזרעה בה זרעים. לאחר שבוע, כשהתחיל לגדול שיח על גב החמור, הם יצאו איתו לשוק.

ביום הראשון אנשים ראו את המחזה המוזר וצחקו. גם ביום השני הם צחקו. אך ביום השלישי הפסיקו לצחוק - הם פשוט התרגלו. אמרה לו רחל: **"אתה רואה? אנשים צוחקים יום או יומיים, ואז מתרגלים. אל תפחד ממה שיגידו."**

להתחיל מההתחלה: א' קמץ א'

מיד לאחר מכן, הלך רבי עקיבא יחד עם בנו לישב אצל מלמדי תינוקות (המפרשים דנים כיצד כבר היה לו בן - ייתכן שהיה זה בן מנישואין קודמים, או שהלכו ללמוד יחד כשהילד הגיע לגיל חינוך).

"מה היה תחילתו של רבי עקיבא? הלך הוא ובנו לישב אצל מלמדי תינוקות, והחזיקו בראש הלוח והיו אומרים: א' קמץ א', ב' קמץ ב'."

כך, בענווה עצומה, ישב אדם בן ארבעים עם בנו הקטן, והם אמרו יחד את האותיות. הוא התחיל מהקמץ, שהוא בחינת ספירת "כתר", ולמד מאל"ף ועד תי"ו. משם המשיך ללמוד ברכת המזון, ברכת כוהנים, מקרא, חומש, עד שהגיע ללמוד טעמי משנה אצל גדולי הדור, רבי אליעזר ורבי יהושע.

מאמר

8

כוחה של מסירות נפש לתורה: סודם של התנאים והאמוראים

עורך ראשי · כ' באב תשפ"ו

באותן שנים, חיו רבי עקיבא ורחל בעוני מרוד. בכל יום היה רבי עקיבא אוסף ערימה של קש בשדות. חציה היה מוכר כדי להתפרנס, ובחציה השני היה משתמש כדי להדליק אש בביתו וללמוד לאורה.

פעם אחת באו אליו שכניו והתלוננו: "הקש שלך עושה עשן רב. תמכור לנו את הקש ותקנה שמן למנורה, שלא עושה עשן". ענה להם רבי עקיבא: **"הקש עושה מדורה גדולה. אני גם לומד לאור המדורה וגם מתחמם ממנה, ומשמן איני יכול להתחמם"**. מתוך הדחק והעוני הזה, הוא הוציא תעלומות נסתרות שבתורה לאורה.

לאחר עשרים וארבע שנות לימוד, חזר רבי עקיבא כשהוא גדול הדור. כלבא שבוע, שלא ידע מיהו הרב הגדול שהגיע לעיר, בא אליו כדי להתיר את הנדר שנדר נגד בתו. הוא סיפר לרב: "בתי הכעיסה אותי ולקחה רועה צאן שלא ידע אפילו לברך ברכת המזון, ולכן הדרתי אותה מנכסיי".

שאל אותו רבי עקיבא: "ואם הוא היה יודע מקרא ומשנה, היית מדיר אותה?"

ענה לו כלבא שבוע: "אפילו אם היה יודע רק ברכת המזון לא הייתי מדיר אותו, אלא נותן לו חצי ממוני!"

אז התגלה אליו רבי עקיבא ואמר לו: **"אני הוא זה!"** מיד נפל כלבא שבוע, נישק על ראשו ועל רגליו, ונתן לו את כל רכושו. כך זכה רבי עקיבא, שמתוך הענווה והמסירות העצומה, הגיע לפסגת התורה.

חלק 1 מתוך 3 – שיעור מס' 253

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2 | חלק 3

מאמר מרתק מפי הרב אליעזר ברלנד שליט"א על מסירות הנפש העצומה של התנאים והאמוראים ללימוד התורה. דרך סיפוריהם של רשב"י, רבי עקיבא וגדולי ישראל, מתבאר האיזון הנכון בין מצוות "ושמח את אשתו" לשקיעות מוחלטת בלימוד, והזכות העצומה השמורה למי שמוסר את נפשו על התורה.

אנשים שואלים לעיתים, מה עם מצוות "ושמח את אשתו" בשנה הראשונה? האם המשמעות היא שצריך להתקשר לאישה כל דקה? אם נפרש כך את מצוות "ושמח", אדם יצטרך לקשור את עצמו לכרעי המיטה באזיקים ובחבלים כדי שלא לזוז מפתח הבית, שמא יעבור על מצוות עשה ששקולה כנגד כל התורה כולה.

אך האמת היא, שמצוות "ושמח" אין פירושה לשבת בבית ולהירקב. המשמעות האמיתית של "ושמח" היא להתנהג בדרך ארץ: לא לזרוק נעל על הראש, לא לירוק בפנים, ולא לקרוא לה טיפשה. "ושמח" זה לומר לה: "את חכמה, את נבונה", ולדבר לעניין כשבאים הביתה.

חרבו של רבה והחזרה המוקדמת

הגמרא מספרת על רבה ובנו רב יוסף. רבה הורה לבנו ללכת ללמוד בישיבה במשך שש שנים רצופות מבלי לראות את הבית. אך לאחר שלוש שנים, רב יוסף החליט לחזור הביתה לסעודה המפסקת של ערב יום הכיפורים, מתוך מחשבה שאולי אשתו דואגת ועצובה, ורצה לקיים "ושמח" ו"ואהבת לרעך כמוך".

כאשר שמע רבה שבנו מגיע מהישיבה, הוא יצא לקראתו חמוש בכלי זין – חרב וחנית. רש"י מדגיש שלא היה זה סתם מקל או מעדר, אלא כלי נשק של ממש, כפי שקיבל במסורת. רבה נעמד בפתח העיר עם חרב לטושה.

רב יוסף נדהם: "מה אתה עומד מולי עם חרב? האם אני האתון של בלעם?". ענה לו אביו: "אדוני, סיכמנו על שש שנים! מה פתאום התגעגעת לאשתך? מה החרדה הזאת שנפלה עליך?"

הם התחילו להתווכח ולהתפלפל בהלכה, מביאים ראיות מספרים, עד שהגיעה השקיעה והם נאלצו לרוץ ל"כל נדרי" מבלי לאכול סעודה מפסקת. הגמרא מתבטאת שם בחריפות רבה על עזיבת הלימוד, עד כדי כך שרבי אליהו לופיאן היה דורש זאת בפנינו כהכנה לחתונה, כדי להמחיש את חומרת ביטול התורה.

שלוש עשרה שנה בבני ברק

הגמרא בכתובות והמדרש בפרשת אחרי מות מספרים על רבי שמעון בר יוחאי ורבי חנינא בן חנינאי. שניהם התחתנו בהפרש של ימים ספורים. רשב"י ביקש מרבי חנינא: "חכה לי יומיים ונלך יחד לשיבה". לאיזו ישיבה הלכו? לשיבתו של רבי עקיבא בבני ברק. אפילו רשב"י הגדול הלך ללמוד תורה בבני ברק.

אך רבי חנינא בן חנינאי לא הסכים להמתין אפילו יום אחד. מיד כשהסתיימו שבעת ימי המשתה, הוא יצא לדרך. שניהם שהו בבני ברק שלוש עשרה שנה ברציפות, מבלי לחזור הביתה ומבלי לראות את משפחתם.

"ההולך בדרך והפוסק ממשנתו והמפנה ליבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו"

במשך כל אותן שנים, רשב"י היה שולח מכתבים לביתו, אך רבי חנינא בן חנינאי לא שלח ולא קרא שום מכתב. אשתו שלחה לו מכתבים שבתו בגרה והגיעה לגיל שנים עשרה, אך הוא לא פתח אותם. רבי עקיבא, שראה זאת ברוח הקודש, עצר באמצע השיעור והכריז: "מי שיש לו ילדה בת שנים עשרה, ילך לביתו להשיא אותה".

רבי חנינא הבין שהכוונה אליו. הוא נטל רשות וחזר לעירו. לאחר שלוש עשרה שנה, השבילים והכבישים השתנו והוא לא ידע את הדרך לביתו. הוא הלך לבאר המים ושמע את הבנות קוראות: "בת חנינאי, מלאי את הכד!". כך עקב אחריה עד שהגיע לביתו.

הוא נכנס הביתה בפתאומיות. אשתו, מרוב תדהמה, פרכה נשמתה. מיד התפלל עליה רבי חנינא: "רבונו של עולם, עניה זו, זה שכרה?". ומיד חזרה נשמתה לגופה. מכאן למדו חז"ל על הפסוק "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" – אפילו לביתך שלך, אל תיכנס בפתאומיות. תן דפיקה בדלת, כדי שלא להבהיל את בני הבית.

מעוות לא יוכל לתקון

המדרש בקהלת מביא סיפור דומה על רבי יהודה ורבי אלעזר. רבי אלעזר הקדים את רבי יהודה בשבעת ימי המשתה, ורבי יהודה ביקש ממנו להמתין לו, אך הוא סירב.

בשל אותם ימים ספורים שבהם הקדים רבי אלעזר ללמוד, רבי יהודה לעולם לא הצליח להדביק את הפער. הם למדו בקצב עצום של עשרים שעות ביממה, ללא רגע של מנוחה.

"מעוות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות"

על כך נאמר הפסוק "עד בלעי רוקי" – אדם ייתן את הדין אפילו על הזמן של בליעת הרוק. כשאדם מרותק לתורה באמת, אין לו זמן

אפילו לבלוע את הרוק. יום שביטלת מהתורה, לעולם לא תוכל להשלים אותו.

הניסיון בישיבת שובו בנים

כאשר פתחנו את ישיבת "שובו בנים" בעיר העתיקה, ניסינו ליישם הנהגה דומה. החלטנו שהאברכים יישארו בישיבה ברציפות ממוצאי שבת ועד הדלקת נרות בערב שבת.

כל הנשים הסכימו לכך בשמחה. הן היו תמימות ויראות שמים, ורצו לראות את בעליהן עולים בתורה. אך מה קרה בפועל? ביום ראשון בבוקר כולם הגיעו עם כריכים, וכעבור שש שעות בלבד – כולם ברחו הביתה!

אחד התגעגע לעוגה, השני למיטה, השלישי לקולה, ואחר סתם הרגיש געגועים. אף אחד לא החזיק מעמד אפילו עד תפילת מנחה. הנשים השתגעו ושאלו: "למה חזרתם?"

המניעה מעמל התורה אינה מגיעה מצד האישה. אין אישה שתעכב את בעלה מללמוד. נשים עמדו כאן ובכו שנוציא את הבעלים מהבתים כדי שישבו וילמדו. הקושי הוא תמיד מצד הבעל עצמו.

שכרה של מסירות נפש

בניגוד לרבי חנינא בן חכינאי, רבי חמא בר ביסא נהג אחרת. גם הוא הלך ללמוד שנים עשרה שנה לאחר חופתו, ובזמן הזה נולד לו בן.

פרשה

9

סוד הנסיעות: כוחה של פרשת ויהי בנסוע הארון

עורך ראשי · כ' באב תשפ"ו

שיעור מס' 252 | קלטת 252 ליל ו' פר' דברים, אור לג' אב תש"ס - שיעור לאברכי כולל העיר העתיקה, בבית הרב - חלק א'

מדוע פרשת 'ויהי בנסוע הארון', בת שני פסוקים בלבד, נחשבת לספר שלם בתורה? הרב אליעזר ברלנד מסביר את הסוד הרוחני הטמון בנסיעות בדרכים, כיצד הארון מכין לאדם את הדרך, ועל האמונה הפשוטה שמתגלה דווקא במסעות.

כשהגיע לעירו, הוא לא נכנס מיד הביתה, אלא התיישב בבית המדרש ושלח שליח להודיע לאשתו שהוא הגיע.

בזמן שהמתין, ניגש אליו ילד כבן שנים עשרה והחל לשוחח עמו בלימוד. רבי חמא ראה שהילד גאון ולמדן גדול ממנו, והצטער: "חבל שלא נשארתי בבית, הייתי מחנך גם את בני להיות כזה".

כאשר הגיע לביתו, נכנס לפתע אותו ילד. רבי חמא קם מפניו מרוב כבוד לתורתו. אמרו לו בני הבית: "וכי איפה ראינו אבא קם לפני בנו?". אז הבין שזהו בנו. **כשאדם לומד תורה בכזו מסירות נפש, הוא זוכה שבנו יהיה תלמיד חכם גדול ממנו.**

כך היה גם אצל רבי עקיבא. לאחר שנים עשרה שנה שבהן למד תורה, חזר לביתו ועמד מאחורי הדלת. הוא שמע זקן אחד מקניט את אשתו: "איזה בעל רשע יש לך, עזב אותך שנים עשרה שנה והשאיר אותך כאלמנה חיה". ענתה לו רחל אשתו: "מצידי, שישב וילמד עוד שנים עשרה שנה!". כששמע זאת רבי עקיבא, סב על עקבותיו וחזר ללמוד שנים עשרה שנים נוספות, מתוך ידיעה שזוהי רצונה האמיתי של אשתו.

חלק 2 מתוך 2 – שיעור מס' 252

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | **חלק 2** (נוכחי)

כשהייתי ילד קראתי סיפור אמיתי שהתרחש בגרמניה לפני השואה. יהודי זקן הלך ברחוב עם עגלה עמוסה בכרים וכסתות מלאים בנוצות. פתאום באה רוח חזקה, העיפה את הכל, והכרים נקרעו. כל הנוצות התפזרו בדיוק בפתח של בית ספר. המורה הגרמני הורה מיד לכל מאה התלמידים להישאר בהפסקה, לצאת החוצה, לאסוף את כל הנוצות ולהחזיר אותן לכרים. לכאורה, זה מראה את החינוך הגרמני הנאור והעדין.

אבל האמת היא שכל התרבות הזו פחותה מטריליונית המילימטר. בשנייה אחת הכל מתפוצץ. ברגע שאמרו להם ש"יהודי זה חיידק",

ספר בפני עצמו

לעומת כל תרבויות השקר, לנו יש את הכוח האמיתי. התורה מגלה לנו סוד עצום בפרשת "ויהי בנסוע הארון". הגמרא במסכת שבת (קט"ז) אומרת שפרשה זו, בת שני פסוקים בלבד, נחשבת לספר שלם בפני עצמו, ולכן חומש במדבר מחולק למעשה לשלושה ספרים.

רבי נתן שואל: הרי זה פלא עצום! איך פרשה קטנה כל כך, שאין בה אפילו מצווה אחת מתוך תרי"ג מצוות, נחשבת לספר בפני עצמו? מדוע היא חשובה יותר מכל שאר הפרשיות, ואפילו מעשרת הדיברות שלא נחשבים לספר בפני עצמם?

התשובה טמונה בסוד הנסיעות. **כשאדם נוסע בקדושה, הארון נוסע איתו.** הארון נוסע שלושה ימים לפניו ומכין לו את הדרך. מכינים לו מראש את כל המקומות שבהם ישהה ואת כל האנשים שהוא עתיד לפגוש.

"וַיְהִי בְנִסְעֵ הָאָרֶן וַיֵּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיִּפָּצוּ אֹיְבָיֶיךָ וַיִּנָּסוּ מִשְׁנָאֶיךָ מִפָּנֶיךָ"

האמונה הפשוטה שבדרכים

חוויתנו זאת בעצמנו. באחד ממוצאי השבתות סיימנו קבלת קהל בכינר בארבע לפנות בוקר. היינו מותשים ולא ידענו לאן ניסע. התחלנו לנסוע, הכל היה תפוס בגלל חופשת "בין הזמנים". התפללנו שחרית, ובסוף מצאנו חדר קטנטן ביישוב "אור הגנוז". משם המשכנו לחרוש את הגליל, נוסעים מיישוב ליישוב.

באחד המקומות פגשנו אישה שצעקה בייאוש על המצב הביטחוני: "מה יעזרו לנו כל השטויות? יש להם טנקים, יש להם אטום!". ענית

לה: "את מי מעניין הנשק שלהם? לנו יש את ה' יתברך! לנו יש 'ויהי בנסוע הארון'!"

רבנו אומר שאדם צריך לנסוע בדרכים, כי כל הדרכים שאדם הולך בהן הן רצון ה'. מי שנוסע מתוך ענווה ושפלות, מבין מדוע שלחו אותו דווקא ליישוב הזה או למושב ההוא. כשנוסעים בכפרים ובמושבים, פוגשים יהודים פשוטים שנותנים לך אמונה פי מיליון ממה שיש לך. **ליהודים הפשוטים יש את האמונה הכי זכה – יש ה' וגמרנו, אין מה לפחד ואין מה לדאוג.** אדם צריך ללמוד מהם את האמונה הפשוטה הזו.

להעלות ניצוצות של קדושה

פעם נסענו עד נהלל ופגשנו שם פסל מפורסם, בן שבעים, שחזר בתשובה. הוא הראה לי תמונה של אנדרטה ענקית בגובה שישה מטרים שהוא בנה. הפסל היה דמות של אדם עטוף בטלית ומעוטרת בתפילין. שאלתי אותו: "למה דווקא טלית ותפילין?". הוא ענה בפשטות: "כדי שידעו שזה יהודי! אחרת, איך ידעו אם זה לא גנרל גוי?". זה מלמד אותנו שאין יישוב בארץ שלא תפגוש בו יהודי עם אמונה פשוטה, שידוע שיהודי ניכר בטלית ובתפילין שלו.

לעתיד לבוא יתברר לנו שהכל היה מכוון מלמעלה. **שום נסיעה אינה סתמית; ה' מזמן לאדם את מסעותיו כדי שיעלה ניצוצות קדושים.** כל ניצוץ שאדם מעלה בדרכים הוא חלק מהדעת. על ידי נסיעת הדרכים בקדושה, בשמירת העיניים ובענווה, האדם נעשה מבין זוכה להגיע להשגות עצומות, עד לשער החמישים של הקדושה. לכן "ויהי בנסוע הארון" הוא ספר בפני עצמו – כי סוד הנסיעות טומן בחובו את תיקון הבריאה כולה.

חלק 1 מתוך 2 – שיעור מס' 252

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2

תוכן הענינים

אוצרות יהודים

לחצו על התוכן הרצוי

הדף היומי

מרתת השבוע

נביאים וכתובים

משנה

שולחן ערוך

זוהר

ליקוטי מוהר"ן

ספרי רבינו על פי הסדר

ליקוטי תפילות

השלמות

ליקוטי הלכות

ספר שמות המידות

תיקון הכללי

הריני מקשר

משנה ברורה

תהילים

הריני מקשר

פרשה

10

אוצרות יהודים גיליון 831 – פרשת ראה

עורך ראשי: י"ט בָּאָב תשפ"ו

חוברת הלימוד השבועית לכל יהודי – מהדורה

דיגיטלית

חוברת "אוצרות יהודים" לפרשת ראה – גיליון 831. חוברת לימוד שבועית מקיפה הכוללת את הדף היומי, פרשת השבוע, משנה,

משנה ברורה, שולחן ערוך, תהילים, זוהר, ליקוטי מוהר"ן, ליקוטי הלכות, שמות הצדיקים, תיקון הכללי, ליקוטי תפילות ועוד – במהדורה דיגיטלית עם תוכן עניינים לחיץ. ניתן לצפות ולהוריד בשתי מהדורות: לפי נושאים ולפי ימים.

מאמר

11

סוד החתן והכלה: העלייה להיכל עתיקא קדישא

עורך ראשי: י"ט באב תשפ"ו

שיעור מס' 175 | יום ה' פר' וישב, אור לכ"ב כסלו תשנ"ט - שיעור לבחורים ב"ב

חתן וכלה ביום חופתם זוכים לעלות להיכלות עליונים של "עתיקא קדישא", מדרגה שהיא למעלה אפילו מקדושת יום הכיפורים. במקום נשגב זה מתבטלים כל ענייני העולם הזה, וכל המשתתפים בשמחתם זוכים למחילת עוונות ולהשגת מוחין דקדושה.

כאשר אליעזר עבד אברהם חיפש אישה ליצחק, הוא קבע סימן: "ואדע כי עשית חסד עם אדוני". הוא אמר בליבו שכאשר הנערה תאמר לו "גם גמליך אשאב", אז הוא ידע שזהו דבר ה'. דרך מידת החסד הזה, הוא ידע שהיא אישה משכלת שאפשר לסמוך עליה שתגדל את הדור החדש, ותביא את המשיח שיגאל אותנו במהרה בימינו.

למעלה מקדושת יום הכיפורים

בספר 'דגל מחנה אפרים' (פרשת בא) מובא חידוש עצום וסודות נוראים על מעלתם של החתן והכלה. הוא מסביר שביום חופתם, החתן והכלה עולים עד לספירת הבינה, שזו מדרגה שהיא למעלה מיום הכיפורים. בזכות עלייה נשגבת זו, כל מי שנמצא סביב החתן והכלה ומשתתף בשמחתם – נמחלים לו כל העוונות. החתן והכלה נמצאים באותה שעה בהיכלות עליונים, בבחינת "גן עדן מקדם", שהוא גן עדן דאצילות.

על מדרגה זו כותב רבי נתן ב'ליקוטי הלכות' (אורח חיים, הלכות תפילת המנחה) את הסוד ש"לית מחשבה תפיסא תמן כלל" – שום מחשבה אינה יכולה להשיג את עוצמת האור הזה. הדגל מחנה אפרים' קורא לזה "אור במושבותם", ומסביר שיש בזה סוד עמוק: יום הכיפורים הוא בסוד "אימא עילאה", ויש בו חמש תפילות עד צאת הצום. לעומת זאת, בחתונה ישנם "חמישה קולות" (קול ששון וקול שמחה וכו'), וזו בחינה גדולה וגבוהה יותר אפילו מיום הכיפורים. רבנו הקדוש מגלה לנו מדוע החתן והכלה מגיעים למקום גבוה יותר מיום הכיפורים, בבחינת "מה יתערב זר בשמחתו".

העלייה לאורייתא דעתיקא

רבנו אומר שהחתן והכלה עולים למדרגה עליונה עוד יותר – עד ל"עתיקא קדישא". בעתיקא קדישא "לית שמאל ולית עושר תמן" – אין שם צד שמאל של דינים, ואין שם שייכות לעושר גשמי. לכן, היה מנהג לצעוק "שבת!" בחתונה, כי כל מהות החתונה היא בחינת עונג שבת. החתן, הכלה, וכל מי שסביבותיהם, עולים להשגה של "אורייתא דעתיקא" (התורה של עתיקא).

בתורה של העולם הזה יש ימין ושמאל, אך כשעולים לעתיקא, אין שם שמאל ואין שם עושר. **מסיבה זו נוהגים לזרוק מעות ומטבעות בחתונה, כדי להראות שכאשר שומעים את בשורת התורה דעתיקא – לא רוצים כסף ולא רוצים שום דבר גשמי.** זורקים את הכסף כי בעולם הבא אין אכילה ושתייה, אלא "מלכי צבאות ידודון" – הצדיקים הם כמלאכיו גיבורי כוח שמדדין במרוצה.

כלה היא בחינת עונג שבת ואורייתא דעתיקא סתימאה. החתן והכלה עולים להיכל עתיקא דעתיקא סתימאה, שעליו נאמר:

"והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחך"

הם עולים למלכות דאצילות, לעתיקא של עולם הבריאה. **כשאדם עולה לעתיקא, הוא ממילא קופץ את כל הדרך. הוא מקבל כאלה**

מאמר

12

סוד המבחן של אליעזר: עומק חכמתה של רבקה ותפקיד האם בישראל

עורך ראשי · י"ט באב תשפ"ו

שיעור מס' 175 | יום ה' פר' וישב, אור לכ"ב כסלו תשנ"ט - שיעור לבחורים ב"ב

מאמר מעמיק על סוד האור הגנוז של רבקה אמנו, המרומז באבני הכדוד. דרך שלושת מבחניו של אליעזר עולה תפקידה המרכזי של האם היהודית בחינוך הילדים, כפי שמתבטא בדקות ההבחנה שבין המילים 'אשקה' ל'אשאב'.

הגמרא מספרת על עורו של הלוויתן, שהקב"ה עתיד לפרוס אותו על חומות ירושלים, וזיוו יבתיק מסוף העולם ועד סופו, כפי שנאמר: < "והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחך".

במסכת סופרים מובא סוד נוסף בעניין זה. מסופר שם על בני קטורה, שאברהם אבינו שילח אותם "קדמה אל ארץ קדם". אברהם הושיב אותם בתוך הרים נסתרים – ייתכן שאלו הרי טיבט או ההימלאיה – ובנה להם ערים שלמות המכוסות בעפר ובסלעים, כך שאיש אינו יכול לגלותן. הוא בנה להם גגות של ברזל, כך שקרני השמש מעולם לא נכנסו לשם.

כדי שיהיה להם אור, מסר להם אברהם דיסקרין של אבנים טובות ומרגליות המאירות יותר מהשמש. אלו הן אבנים שנועדו לעתיד לבוא, לזמן שעליו נאמר: < "וחפרה הלבנה ובושה החמה". אלו הן אבני הכדוד שעליהן נאמר: < "ושמתי כדוד שמשותיך ושעריך לאבני אקדח", שבעתיד ירושלים תהיה משובצת בהן ותאיר באור יקרות.

מוחין גדולים, עד שהוא משיג את הכל. על ידי השמחה והקדושה של החופה, זוכים לאור עתיקא, לאור אין סוף. החתן והכלה זוכים להגיע למקום שהוא קודם הבריאה, לאור האינסופי של גן עדן מקדם.

חלק 2 מתוך 2 – שיעור מס' 175

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 (נוכחי)

סוד האור של שרה ורבקה

כאשר אליעזר פוגש את רבקה, הפסוק חוזר שוב ושוב על המילה "כדה": "ותורד כדה", "ותער כדה". מדוע התורה מדגישה זאת כל כך? אלא שהמילה "כדה" מרמזת על אבני "כדוד". באותו רגע, רבקה התמלאה באור עצום והתחילה להאיר באור יקרות, עד שראו את שם הוי"ה מרחף מעליה.

אור זה מזכיר את האור של שרה אמנו. המדרש מספר שכאשר אברהם ירד למצרים והמצרים פתחו את התיבה שבה הסתיר את שרה, הבהיקה כל ארץ מצרים מזיווה. **שרה הייתה מאירה ממש כמו שמש**, ולכן בעל הטורים מסביר שהמילים "מאה שנה" (חיי שרה) הן אותיות "שמש". זהו אותו אור פלאי שאליעזר ראה כעת אצל רבקה.

שלושת המבחנים של אליעזר

רבי נחמן מברסלב מסביר בליקוטי מוהר"ן (תורה ב') שכאשר אדם מחפש אישה, עליו לבחון אותה בשלושה דברים, ובעיקר לראות אם היא "אישה משכלת". אליעזר עמד על עין המים וערך לרבקה מבחן מדויק כדי לברר אם היא אכן ראויה ליצחק.

המבחן הראשון היה **מבחן הצניעות**. אליעזר אמר: "הטי נא כדך ואשתה". אישה צנועה שמגישה מים לאדם זר, אינה מגישה לו ישירות מול פניו, אלא מטה את הכד מהצד ומיד מתרחקת. במדרש 'מאור מאפלה' מובא שכשם שלאדם אסור להסתכל באישה, כך לאישה אסור להסתכל באיש, כפי שלומדים מבת יפתח שעליה

ומחבבת את המצוות על הילדים. לשם כך דרושה אישה בעלת שכל ודעת.

סוד ההבחנה בין "אשקה" ל"אשאב"

כיצד בחן אליעזר את חכמתה של רבקה? הוא תכנן לומר לה "השקיני נא", וציפה שהיא תענה: "גם אתה שמה וגם לגמליך אשאב".

יש הבדל גדול בין "להשקות" לבין "לשאוב". להשקות משמעותו לתת לגמל לשתות עד שיתמלא לשלושה ימים. אך רבקה בחכמתה ראתה שהגמלים הללו יצאו לדרך רק לפני זמן קצר (בקפיצת הדרך), ולכן אינם צמאים כל כך. **אישה חכמה צריכה לדעת להבחין מתי הילד באמת צמא ומתי לא**, וזהו תפקידה של האימא.

לכן, כאשר רבקה ענתה בחכמה ואמרה: "גם לגמליך אשאב" – כלומר, אשאב להם רק מעט מים לטעימה, כפי צרכם האמיתי – ידע אליעזר בוודאות שזוהי האישה המשכלת, הראויה לבנות את ביתו של יצחק אבינו ולהעמיד את הדורות הבאים של עם ישראל.

חלק 1 מתוך 2 – שיעור מס' 175

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2

גילוי הסוד ואובדן הזכות

כאשר חזקיהו המלך קיבל את התשורות ממרודך בלאדן מלך בבל, הוא התרגש מאוד והראה לשליחיו את קודש הקודשים. אך במעשה זה, הוא איבד את הזכות שהבן שלו יהיה צדיק. נשאלת השאלה: מה הקשר בין הצגת קודש הקודשים לאובדן הזכות לבן צדיק?

רבי נחמן מברסלב מסביר בתורה ס"א את הפסוק:

"הולך רכיל מגלה סוד".

כאשר אדם הולך רכיל, הוא מגלה את מה שהיה צריך להישאר בסוד. מרודך בלאדן ידע שהיהודים צועקים לה' ונושעים, כפי שנאמר:

נאמר "ואיש לא ידעה" – שמעולם לא הסתכלה בצורת איש. רבקה עמדה במבחן זה בשלמות.

המבחן השני היה **מבחן החסד**. אליעזר רצה לראות אם היא תאמר "וגם לגמליך אשקה". להשקות עשרה גמלים שחזרו ממסע ארוך במדבר זוהי משימה הדורשת חסד עצום ומאמץ רב, שכן גמל מסוגל לשתות כמות מים המספיקה לשלושה ימים שלמים.

תורת אמך: תפקידה של האישה המשכלת

המבחן השלישי והעמוק מכולם היה **מבחן החכמה**. מדוע כה חשוב שהאישה תהיה "אישה משכלת"? משום שעיקר חינוך הילדים מוטל על האם.

בעל ה'תולדות יעקב יוסף' מסביר בספרו 'בן פורת יוסף' את הפסוק: < "שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך".

הוא מסביר ש**את התורה מקבלים מן האימא**. כל התרי"ג מצוות, ברכת המזון, נטילת ידיים – הכול בא מן האימא. האבא נמצא רוב היום בלימוד או בעבודה, ותפקידו הוא רק "מוסר אביך" – לגבות את האימא, לשאול את הילדים אם שמעו בקולה, ולהטיל משמעת כשצריך. אך האימא היא זו שמחנכת, מספרת סיפורי צדיקים,

מאמר

13

סוד המתקת הדינים: מתיקונו של מנשה המלך ועד גזירת פרעה

עורך ראשי · ט"ז באב תשפ"ו

שיעור מס' 251 | קלטת 251 * יום ה' פר'

בהעלותך, אור לכ' סיון תש"ס - שיעור למגידי

השיעור לכוללי השד"רים בארץ (בבית הרב) *

יום ב' פר' נשא, ב' סיון תש"ס - פדיון הבן (אולם

חן, קריית צאנז ירושלים)

מאמר מעמיק המבאר את הקשר בין חטאו של חזקיהו המלך, נשמתו של מנשה ותיקונו המופלא, לבין גזירת פרעה במצרים. דרך סיפורם של מנשה ושל ילדי העברים המושלכים ליאור, מתגלה כוחה העצום של ההמתקה, היכולה לבטל ייסורים קשים ולתקן נשמות פגומות ללא צורך בגלגולים וייסורי מוות.

"כִּי מִי גֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרוֹבִים אֵלָיו כֹּה אֱלֹקֵינוּ בְּכָל
קְרָאנוּ אֵלָיו".

הוא ידע שאם יהודי צועק לה', מיד ה' עוזר לו.

אך כאשר השליחים ראו את הלוחות בקודש הקודשים, הם טעו לחשוב שמדובר בכישוף. הם ראו את קרני ההוד וחשבו שזהו הכוח המנצח של עם ישראל. בעקבות כך, אמר לו הקדוש ברוך הוא לחזקיהו: **"אתה גרמת לו לאבד את האמונה בעם ישראל ואת האמונה בה', עכשיו גם אתה תאבד את הזכות שהבן שלך יהיה צדיק"**.

נשמת מנשה ועומק הרשע

כתוצאה מכך, נשמתו של מנשה ירדה לעולם כנשמה של רשע, מהנשמות הגרועות ביותר בכל הדורות. הגמרא במסכת סנהדרין מתארת את גודל רשעותו, ומספרת שהוא היה הורג אלף אנשים ביום אחד.

מנשה מלך והרשיע במשך 22 שנה. אם נחשב זאת, 365 ימים בשנה כפול 22 שנים, מדובר בכ-8,030 ימים. כפול אלף אנשים בכל יום – הרי שמנשה רצח למעלה משמונה מיליון אנשים!

כור הברזל והתשובה

לאחר מכן, לקחו אותו לבבל ושמו אותו בתוך דוד של אש רותחת. בצר לו, הוא התחיל לצעוק לכל האלילים שבעולם, אך אף אחד מהם לא עזר לו. לפתע, הוא נזכר במה שלימדו אותו כשהיה ילד קטן בגיל חמש: שה' הוא האלוקים.

הוא התחיל לצעוק: **"ה' הוא האלוקים!"** ומיד באה רוח, הוציאה אותו מהדוד והעיפה אותו עד לירושלים.

מנשה עשה תשובה. מתוך 55 שנות מלכותו, 22 שנה הוא היה רשע, וב-33 השנים הנותרות הוא עשה תשובה וקיבל את הזכות לתקן. ישנה מחלוקת האם הוא אכן הצליח לתקן את כל פגמיו. לפי הגמרא בפרק 'חלק', הוא לא הצליח לתקן לחלוטין. אולם, על פי הזהר הקדוש בפרשת חיי שרה, מנשה עשה תשובה שלמה, תיקן את מעשיו, והוא עומד בראש היכל מיוחד של בעלי תשובה. במשך 33 שנה הוא תיקן את כל מה שפגם באותן שנים שבהן הרג אלף אנשים ביום.

גלגולי נשמות וגזירת היאור

אך באמת, מסביר ה'חסד לאברהם', אדם שרצח כל כך הרבה אנשים היה צריך לחזור בגלגול אלפי ומיליוני פעמים. על כל רצח, הנשמה צריכה לרדת שוב לעולם ולעבור ייסורי מיתה, כדי לכפר על מעשיה.

הבנה זו שופכת אור על הגזירה במצרים ועל הדין ודברים בין מרים לאביה עמרם. מרים אמרה לעמרם: **"פרעה גזר על העולם הזה, ואתה גוזר על העולם הזה ועל העולם הבא"**.

מדוע נגזרה הגזירה להשליך את הילדים ליאור? משום שאלו היו נשמות שהיו צריכות לטבוע אלף פעמים כדי לכפר על כך שרצחו אלף אנשים בגלגולים קודמים. כל גזירות הארץ הן למעשה גזירות משמיים. אם אדם רצח אלף אנשים, הוא צריך לטבוע אלף פעמים; אם רצח שמונה מיליון, הוא צריך לעבור שמונה מיליון ייסורי מיתה, להתעבר בכל פעם בתינוק אחר ולטבוע שוב ושוב.

אך מרים גילתה לאביה סוד עצום: **"אתה יכול על ידי תפילה לעשות לו את התיקון בלי הייסורים. אם אתה האבא של הילדים האלה, יש לך אפשרות להמתיק את כל הייסורים שבעולם"**.

הנס בשדות וכוח ההמתקה

ובאמת, אף ילד לא טבע ביאור. כל הילדים שזרקו אותם ליאור ניצלו. באו מלאכים והשיטו אותם לצד השני של המדבר, ושם הם חיכו עד שעם ישראל יצא ממצרים. כולם יצאו שלמים, כפי שנאמר:

"וַתֵּבְאֵי בְּעֵדֵי עֲדָיִים".

וכאשר נקרע הים, כל אותם ילדים הכירו את ה' ואמרו: **"זֶה אֱלֹהֵינוּ"**.

חלק מהאימהות ילדו את ילדיהן בשדה. המצרים ראו שהנשים ההרות הולכות לשדה וחוזרות ריקם, והבינו שהן יולדות שם. הם הלכו לחפש את התינוקות, אך הילדים נבלעו באדמה באורח פלא. אומרת הגמרא, שהמצרים הביאו מחרשות וחרשו את האדמה, כפי שנאמר:

"עַל גִּבֵּי חֲרָשׁוֹ חוֹרְשִׁים הָאָרֶץ לְמַעַנֵיהֶם".

אך הם לא מצאו אותם.

זהו המסר העמוק של מרים לאביה: הילדים צריכים לבוא לעולם. אפילו אם נגזר עליהם שייזרקו ליאור, **על ידי תפילה אפשר להמתיק את הדין, לתקן את מה שפגמו בגלגולים קודמים, ולהגיע לתיקון השלם ללא שום ייסורים**.

חלק 3 מתוך 3 – שיעור מס' 251

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 | **חלק 3** (נוכחי)

סוד העלייה בין העולמות: הדרך לביטול מוחלט אל האין סוף

עורך ראשי · ט"ז באב תשפ"ו

ובפירושים הנפלאים. ברגע שקוראים דבר תורה נקי, טהור וזך שיוצא מפה קדוש, כל עם ישראל ירוץ לשמוע.

לעלות אל עולם האצילות

כל העבודה שלנו היא להגיע לביטול, לדרגה של "מָה", להיות מבוטל אל האין סוף. ישנם ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה ועשיה, והם כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה וארבעת היסודות. מעליהם ישנם עולמות עליונים יותר – עקודים, נקודים וברודים. על ידי העלייה לעולמות אלו מגיעים לביטול מוחלט לאין סוף, להכרה שאין שום דבר בעולם מלבד האין סוף ברוך הוא.

כדי לזכות לבחינת הביטול הזה, אדם חייב להיות נקי בכל ארבעת היסודות. **אסור שיהיה לו שום שמץ של גאוה, שום הרהור רע ושום מחשבה רעה.** עליו לבטל את כל המידות הרעות שלו. את העלייה הזו פועלים דרך סדר העבודה הרוחנית, שלב אחרי שלב.

אדם לא יכול לוותר על שום שלב, כי כל שלב מכוון כנגד עולם אחר. מתקנים תחילה את העולמות התחתונים, וכאשר מגיעים לשיא העלייה, נכנסים לעולם האצילות. **שם, בעולם האצילות, נמצא עיקר הביטול לאין סוף.**

סוד מסירות הנפש והווידי

לאחר שמגיעים לשיא העלייה, מגיעים לשלב של מסירות נפש מוחלטת, בחינת "נפילת אפיים". **במסירות הנפש הזו מתכפרות כל העבירות שאדם חטא בכל הגלגולים שלו.** ברגע זה האדם מוסר את עצמו לגמרי להשם. זהו סוד ייחוד יעקב ורחל, שנופלים על פניהם ומוסרים את נפשם להשם בביטול מוחלט אל האין סוף.

לפני שמגיעים לדרגה זו, אומרים וידוי: "אשמנו, בגדנו, גזלנו...". צריך להרבות בווידי דברים, כי על ידי הווידי מגיעים לאותו ביטול אל האין סוף.

חלק מרכזי נוסף בעלייה בין העולמות הוא אמירת הקדיש. הקדיש הוא הגשר שמעלה אותנו מעולם לעולם – מעשיה ליצירה, ומיצירה לבריאה. אך הפלא הוא שבין עולם הבריאה לעולם האצילות אין קדיש! מדוע? משום שהמלכות של עולם האצילות כבר נכללת

שיעור מס' 251 | קלטת 251 * יום ה' פר'

בהעלותך, אור לכ' סיון תש"ס - שיעור למגידי

השיעור לכוללי השד"רים בארץ (בבית הרב) *

יום ב' פר' נשא, ב' סיון תש"ס - פדיון הבן (אולם

'חן', קריית צאנז ירושלים)

העבודה הרוחנית של היהודי מתחילה בהפיכת היצרים והמידות למלאכים קדושים, וממשיכה בעלייה הדרגתית בין העולמות הרוחניים. דרך ההכרה שאין טבע בעולם ושהכל לטובה, האדם זוכה להגיע לביטול מוחלט אל האין סוף ולדבקות בעולם האצילות.

האדם צריך להפוך את ההורמונים והיצרים למלאכים קדושים, ואז הוא זוכה לילדים קדושים. אדם לא יכול לחיות בלי הורמונים. מובא בספרים הקדושים, ב"היכל הברכה" ובנצי"ב, על הפסוק:

"אַחֲרֵי בְּלַתִּי הָיְתָה לִי עֶדְנָה"

שרה אמנו רצתה ללדת בלי הורמונים. היא אמרה: "אני כבר בגיל תשעים, אני רוצה ללדת בלי הורמונים". אבל השם יתברך אמר לה שאי אפשר. ההורמונים הללו הם מלאכים שנהפכו לשדים, ועכשיו העבודה היא להפוך אותם בחזרה למלאכים.

מאז חטא אדם הראשון, לכל אחד יש מיליארדים של שדים שהוא עצמו ברא, והוא צריך להפוך אותם למלאכים. כל הרחוב מלא בשדים שאנחנו בראנו, ואותם צריך להפוך למלאכים. כשאדם נוסע ברחובות, אפילו מאתיים קילומטרים עד שהוא מגיע למקום שבו ימסור שיעור, אם הוא נוסע עם עיניים סגורות – **הוא הופך את כל השדים למלאכים.** על ידי שמירת העיניים הוא מכרית את כל הסטרא אחרא ומחזיר את הכל בתשובה.

כשאדם מדבר דיבור של אמת, מאות אלפי אנשים ירוצו אחריו. אנחנו בסך הכל מקריאים את מה שכתוב בתורה הקדושה, בזוהר

שם "אלוקים" בגימטריה שווה "הטבע". אדם צריך לדעת שאין טבע בעולם, הכל זה הוי' ברוך הוא. כשאדם עולה מדרגה לדרגה, מעשיה ליצירה, מיצירה לבריאה ומבריאה לאצילות, הוא זוכה להבין שכל המאורעות שעוברים עליו הם לטובתו. הוא מבין שהשם הוא כולו טוב ומטיב.

אי אפשר לקפוץ בבת אחת את כל העולמות. צריך לעלות לאט לאט, מדרגה לדרגה. מתחילים מלמטה, עולים שלב אחר שלב, וכשמגיעים לפסגה נכללים בעולם האצילות. שם מגיעים לביטול האמיתי, להכרה שאין עולם ואין כלום – יש רק אין סוף. **כשאדם יודע בידיעה שלמה שהכל לטובתו, זה הסימן שהוא כבר נמצא בעולם האצילות.**

חלק 2 מתוך 3 – שיעור מס' 251

כל החלקים: חלק 1 | **חלק 2** (נוכחי) | חלק 3

בכל יום ויום נעשים פלאות ונפלאות חדשים שלא היו מעולם. למי אומרים "שירו לה?" למלאכים שנבראים בכל יום, שכן בכל יום נבראים יותר משישים ריבוא מלאכים, והם רואים את הנפלאות החדשות.

את הסודות הללו מגלה 'רב מתיבתא' לרבי שמעון בר יוחאי בעליית נשמה. 'רב מתיבתא' הוא חנוך, שעלה לשמיים והפך למלאך מטטרו"ן. עליו נאמר:

"חֲנוּךְ. לַנֶּעַר עַל פִּי דְרָכָו גַּם כִּי יִזְקִין לֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה"

חנוך מתחדש בכל שנייה ושנייה, מקבל השגות חדשות לגמרי ונעשה דבר חדש. אפילו שהוא כבר "זקן" ושר העולם במשך אלפי שנים, הוא מתחדש בכל רגע בחידוש שלא היה מעולם.

כוח ההתחדשות: להאיר את היהלום

רבנו הקדוש אמר שכל אדם נעצר באיזה שלב, אך הוא העיד על עצמו: "אני לא נעצרתי מעולם, אני תמיד מתחדש, עדיין לא התחלתי לחיות כלל". **אדם שמלמד תורה ברבים זוכה לכוח התחדשות, עד שהוא יכול להגיד בכל רגע: "עוד לא התחלתי**

בשלוש הספירות העליונות (חכמה, בינה ודעת) של עולם הבריאה. כשמגיעים לאצילות, זהו כבר מצב של ביטול גמור, ולכן שם אין צורך בקדיש.

אין טבע – הכל לטובה

המטרה של כל העלייה הזו היא להגיע להכרה הברורה ש"הוי' הוא האלוקים". כשאומרים קדיש – "יתגדל ויתקדש שמיא רבא" – המטרה היא הגדלת שמו יתברך, לדעת שאין עוד מלבדו ומלוא כל הארץ כבודו. **רק יהודי יכול להכריז שהוי' הוא האלוקים.** הקדיש מחבר את שם הוי' (מידת הרחמים) עם שם אלוקים (מידת הדין), ומאחד אותם, כפי שיהיה לעתיד לבוא:

"בְּיָוֶם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְנִשְׁמָו אֶחָד"

מאמר

15

סוד ההתחדשות וכוחו העצום של זיכוי הרבים

עורך ראשי · ט"ז באב תשפ"ו

שיעור מס' 251 | קלטת 251 * יום ה' פר'

בהעלותך, אור לכ' סיון תש"ס - שיעור למגידי

השיעור לכוללי השד"רים בארץ (בבית הרב) *

יום ב' פר' נשא, ב' סיון תש"ס - פדיון הבן (אולם

'חן', קריית צאנז ירושלים)

מאמר עמוק המבאר כיצד זוכים להתחדשות תמידית ולהשגות עליונות דרך מסירות נפש לקירוב רחוקים. דרך סודות הזוהר על עלייתם הרוחנית של אברהם ושרה, מתגלה השכר העצום השמור לאלו שיוצאים ללמד תורה, לברוא נשמות חדשות ולהאיר את עם ישראל.

הזוהר הקדוש (דף ק"ע) דורש על הפסוק:

"מִזְמֹר שִׁירוֹ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה"

לחיות". אפילו לאחר פטירתו, מי שיש לו תלמידים ותלמידי תלמידים, נשמתו מתחדשת בכל שנייה.

זהו כוחו של חנוך. במשך שס"ה שנים הוא עבד בהתחדשות בלתי פוסקת. מה היה כוח ההתחדשות שלו? העובדה שהיה מפיץ תורה ברבים ולא נתן לעולם ליפול לאפיקורסות. תפקידו של המלמד הוא להסביר לכל יהודי שהוא בן מלך, ושהגוף אינו אלא קופסה ליהלום. היהלום הוא הנשמה. ככל שהאדם ממעט בפינוק הגוף וצרכיו, כך היהלום שמור ובטוח יותר.

סוד צחוקה של שרה אמנו

לאור זאת, מגלה רב מתיבתא לרשב"י את סוד צחוקה של שרה אמנו בפרשת וירא. הכתוב אומר:

"וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בָּלְתִּי הֲיִתָּה לִי עֶדְנָה וְאֵדֶנִּי זָקָן"

שרה זכתה לעלות לעץ החיים וקיבלה דרגות חדשות. היא עלתה לספירת החכמה, הנקראת "עדן", שעליה נאמר "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן". זהו סוד המילים "הייתה לי עדנה" – היא הגיעה לעדן העליון. המלאכים העלו אותה בבת אחת לעולמות טמירים ונעלמים, כדי שתוכל להוריד לעולם נשמה קדושה כיצחק.

אם כן, מדוע צחקה? הרי הייתה צריכה להיות ביראה ובהתרגשות! אלא, מתוך ההתעלות האדירה והקפיצה של רבבות מדרגות, נדמה היה לה שרק היא זכתה לעלות לשם. מרוב התפעלות היא שאלה: "ואיפה אברהם? למה אני לא רואה אותו בהיכלות שאני עולה אליהם?".

התשובה לשאלתה נמצאת בתחילת פרשת חיי שרה:

"וְאַבְרָהָם זָקֵן כָּאֵל בְּיָמָיו וְהָיָה בְּרַךְ אֶת אֲבְרָהָם בְּכָל"

בשעה ששרה עלתה לספירת החכמה, אברהם עלה למדרגת 'אדם קדמון'. לשרה לא הייתה כלל השגה בדרגות העצומות שאליהן עלה אברהם.

להיות העיניים של השם

כיצד זכה אברהם להגיע למדרגות אלו? בזכות מסירות נפשו להחזיר בתשובה. הזוהר הקדוש (פרשת תרומה, קכ"ט) אומר: **"אילו היו בני אדם יודעים את גודל הערך של החזרת רשעים בתשובה, היו רודפים אחריהם יום ולילה"**. מי שמחזיר בתשובה נקרא "עיני ה'". הוא הופך להיות העיניים של הקב"ה המשוטטות בכל הארץ, לחפש כיצד להשיב את בניו אליו.

אדם שעוזב את נוחיות ביתו, נוסע מאות קילומטרים לפינות נידחות ומוסר שיעורים כדי לקרב יהודים – הדרגה שלו היא למעלה מכל צדיק. על כל נפש שהוא מחזיר בתשובה, הקב"ה חוקק את דיוקנו

למעלה, מחזיק את תמונתו מול פניו, ומוסר לו את כל מפתחות גנוי המלך וסודות התורה. **מה שאדם אחר יכול ללמוד בשבעים שנה, המחזיר בתשובה יכול לקלוט ביום אחד, כי מוסרים לו את כל ההשגות משמיים.**

זהו סוד הפסוק "וה' ברך את אברהם בכל". אברהם לא ישב במערה או הסתגר בישיבה כמו שם ועבר. הוא הלך מעיר לעיר, מכפר לכפר, וצעק: "גוואלד! יש ה' בעולם!". למרות שרגמו אותו באבנים וקראו לו משוגע, הוא המשיך להוכיח את הבריות ולעורר אותם מתרדמתם. בזכות כך, ה' גילה לו את כל סתרי התורה עד סוף הדורות.

לברוא נשמות בדיבור של קדושה

כאשר אדם מדבר עם חברו דברי התעוררות, הוא ממש בורא לו נשמה. רשעים שקועים בתאוות, וכאשר מדברים איתם בקדושה ובטהרה, מפיחים בהם רוח חיים. **אפילו על ידי מילה אחת או אות אחת של קדושה, אפשר לברוא רבבות נשמות.**

על כל אדם שחוזר בתשובה, הקב"ה מכניס את המחזיר בתשובה לשבעים עולמות גנוזים, ששום אדם לא זכה להם מעולם. אילו היו בני אדם מבינים אילו אוצרות והיכלות הם מקבלים בזכות הקירוב, הם לא היו עוצרים לרגע. הם היו רצים מעיר לעיר, כפי שאדם חולה רודף אחר טיפת חמצן, וזוכים לאריכות ימים ושנים, ולעשירות רוחנית וגשמית.

האחריות על הדור

החובה לצאת וללמד את העם אינה רק זכות, אלא אחריות קיומית. התנא דבי אליהו (פרק י"א) שואל: מי אשם בהריגתם של שבעים אלף איש מישראל במעשה פילגש בגבעה? התשובה המזעזעת היא: הסנהדרין הגדולה ופנחס בן אלעזר.

במקום לשבת בלשכת הגזית בשילה, היה על חברי הסנהדרין לקשור חבלי ברזל למותניהם, להגביה את בגדיהם, ולכתת את רגליהם בכל עיירות ישראל ללמד את העם דרך ארץ. מכיוון שכל אחד ישב תחת גפנו ותחת תאנתו ולא יצא ללמד, העם הידרדר לשאול תחתיות.

הגוף החומרי מושך את האדם למטה. גם למי שיש נשמה גדולה, אם הוא לא שומע דברי תורה ומוסר מדי יום, הגוף משתלט עליו. **העבודה שלנו היא ללטש את הגוף בכל יום מחדש, כמו שלוטשים יהלום, כדי להוציא ממנו את התאוות ולהפוך את השדים למלאכים**. אם נתפזר בכל קהילות ישראל ונדבר על אמונה, כל עם ישראל יצעק "ה' הוא האלוקים" ואף אחד לא ירצה את היצר הרע.

חלק 1 מתוך 3 – שיעור מס' 251

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2 | חלק 3

סוד ההתחדשות: איך להפוך את הנפילות לעליות נשגבות

עורך ראשי · ט"ו באב תשפ"ו

כשאדם נכשל ונופל, הוא נמצא בסכנות ובירידות נוראות, ומתנתק מכל חבלי הקדושה. זה דומה לאדם שחתכו לו את כל הוורידים. אך הצדיק מיד מחבר אותו מחדש ומכניס אותו למקום גבוה יותר. כשאדם בוכה על הפגמים שלו ומוריד אוקיינוסים של דמעות, הוא זוכה לבחינת "מעין ישיתוהו" – נפתח לו מעין החכמה, כפי שנאמר: "ומעין מבית ה' יצא". דווקא על ידי הנפילות, האדם מקבל את כל הברכות ועולה מחיל אל חיל.

זו הייתה הטעות של בלעם הרשע. הוא ראה את חטא העגל וחשב שאין אומה שחטאה חטא כזה חמור, ושהם עזבו את אלוהיהם. אך הוא לא הבין שדווקא החטא הזה יצר את הבחירה החופשית. ללא יצר הרע אין בחירה, ואם אין בחירה – אין שכר. ככל שיש לאדם יצר הרע גדול יותר, כך שכרו גדול יותר. לכן, אסור לאדם ליפול ברוחו מהנפילות, אלא רק להידבק בצדיק ולהוריד דמעות כמים.

האיזון המדויק בין חסד לדין

מדוע אנו אומרים בתפילה "המלך המשפט"? מדוע הקב"ה לא מנהיג את עולמו רק בחסד? התשובה היא ש"אם לאדם יהיו רק חסדים, הוא יחטא ויפול לגמרי. הוא יאמר שהכל טוב אצלו וישכח את בוראו". מצד שני, אם יהיה לו רק דין, הוא ייפול לייאוש מוחלט.

לכן, הקב"ה נותן לאדם בכל יום "טיפה של דין" – פעם הוא לא מרגיש טוב, פעם יש קושי בבית. הירידה הזו נועדה לשבור לו את הגאווה. אם היו לאדם רק עליות, הוא היה מתמלא בגאווה עצומה. הדין המדוד הזה הוא למעשה חסד נפלא ששומר על האדם קרוב לה'.

סוד המזוזה: העבודה המופנמת

קורח טען כנגד משה רבנו: "למה צריך מזוזה קטנה? אני עשיר, אני אחלק ספרי תורה שלמים לכל אוהל בישראל!". קורח רצה חיזונית, אבל הוא לא ידע שעיקר עבודת ה' היא ההפנמה. המזוזה מכוסה, לא רואים אותה, היא חבויה בתוך הקיר.

"העיקר זה העבודה שבן אדם עובד בחדרי חדרים שאף אחד לא

רואה, וזה סוד המזוזה – עבודה מופנמת". קביעת מזוזה היא כמו²⁵

שיעור מס' 250 | קלטת 250 * יום ו' פר' פנחס,

י"ח תמוז תש"ס - ברית באולמי חן, קריית צאנז

ירושלים * יום ד' פר' בלק, ט' תמוז תש"ס -

קביעת מזוזות * יום ד' פר' חוקת, ב' תמוז תש"ס -

חופה בשכונת בית ישראל שיעור א'

האדם חווה בחייו ירידות ונפילות שנועדו לעורר אותו, אך בעזרת כוחו של הצדיק ניתן להפוך כל משבר למעין של חכמה. קביעת מזוזה מסמלת את העבודה הפנימית והנסתרת של האדם, שדרכה הוא זוכה לברוא את עולמו מחדש בכל יום ולהתחיל מהתחלה, ללא ייאוש.

אנחנו נמצאים כאן בעולם כדי לכלול אב ובן כאחד, מתוך הבנה עמוקה שכל ירידה היא תכלית העלייה. לכן נוסעים לצדיקים, לרחל אמנו ולאבות הקדושים, משום שהם יורדים כדי להעלות נפשות מתוך עמק הבכא. הצדיקים יודעים שאנחנו נפלנו לעומקים, נכשלנו בפגמים נוראים ובשמירת העיניים, אבל צריך לדעת: "כמה שאנחנו יותר נופלים, כך אנחנו עולים עליות יותר גדולות בכוח הצדיק".

כשאדם נופל, הוא עלול לאבד את האמונה בצדיק ולהתייאש. הנפילה שלו נובעת מכך שהוא מגלה פתאום שהוא במצב גרוע יותר ממה שחשב. אך למעשה, כל הנפילות הללו הן רק אפס קצהו מהנפילות האמיתיות שהיו יכולות להיות. כשאדם מגיע לצדיק ורואה את חסרונותיו, הוא עלול ליפול לייאוש מוחלט, אך האמת היא שהנפילה רק מראה לו היכן הוא באמת אוחז, וכעת, בכוח הצדיק, הוא יעלה עליות גדולות הרבה יותר.

מעמק הבכא למעין החכמה

"עֲבָרִי בְּעֵמֶק הַבְּכָא מֵעֵין יִשְׁתִּיתוּהוּ גַם בְּרָכּוֹת יַעֲטָה מוֹרָה"

קמתי מאוחר", "שכחתי להניח תפילין". כל יום הוא בריאה חדשה, גלגול חדש.

"ה' אָמַר אֵלַי בְּנֵי אֶתָּה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדְּתִיךָ."

דוד המלך הלך עם הכלל הזה שכל יום הוא נולד מחדש, למרות שכולם רדפו אותו ורצו להורגו – שאול, אבשלום, שבע בן בכרי. גם במצבים החשוכים ביותר, אפילו באושוויץ, יהודי אומר לעצמו: "אני עוד חי, אני נושם. אולי אני אשאר בחיים, אולי אפתח ישיבה וארביץ תורה". לכל אחד יש שכל וכוח, וכל אחד צריך רק להחליט שהיום פסקה הזוהמה והוא מתחיל לעבוד את ה' מחדש. "כל יום הוא בריאה חדשה ולידה חדשה, וכל אחד יכול לעלות מעלה מעלה."

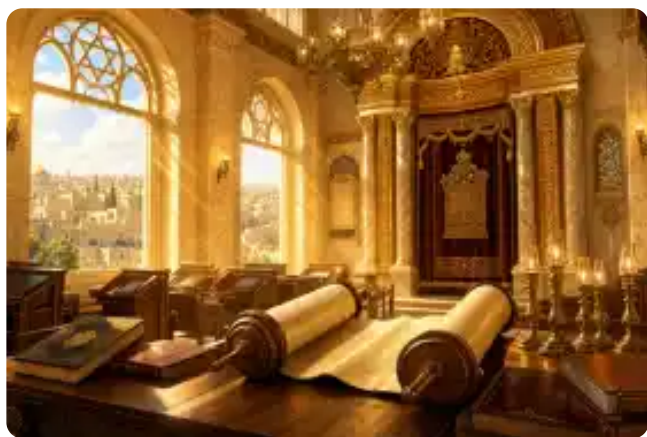
שיעור מס' 250

בריאית העולם מחדש. המילה "בראשית" מורכבת מהאותיות "ראש בית". כל בית שבו לומדים תורה, מכניסים אורחים וחיים על פי ההלכה – הוא בריאת עולם חדשה. מי שקובע מזוזה יכול להתחיל את חייו מחדש לגמרי.

היום נולדתי: לברוא את עצמנו בכל יום

עלינו לשאוף ללמוד תורה ולהתפלל מתוך חיבור אמיתי. גם הקב"ה כביכול עוסק בתורה ובתפילה. אל לאדם לפחד לפתוח גמרא או לקום מוקדם בבוקר. מה יקרה אם אדם יקום בארבע וחצי, ילך למקווה, יניח תפילין ויסיים את תפילתו בשש וחצי? איזה אסון יכול לקרות מזה?

הכלל הגדול ביותר בעבודת ה' הוא שהכל מתחיל מחדש בכל יום. אסור לחשוב על מה שהיה אתמול – "אתמול לא למדתי", "אתמול

ברוחניות של הדברים - מחשבה טובה. זו עבודה בלתי פוסקת בעולם הזה.

בין אור לחושך: להכניס אלוקות למוח

כל התשובה היא - לחשוב מחשבות טובות. לחשוב על ה', על הבן זוג, על הילדים, על ההורים, על השכנים, לחשוב איך אני יכול לשמח את כולם? איך אני יכול לעשות נחת רוח לה? אדם כל הזמן חושב! לכן צריך להתאמץ לחשוב טוב! ואם חלילה יש מחשבה רעה, לעצור. להתחיל מחשבה טובה. לא לוותר!

מחשבה טובה היא - איך לעבוד אותך, איך לפתוח את הלב אליך, ה' אני רוצה אותך! איך להפסיק לחשוב על עצמי, ואיך אני נראה בעיני אחרים. אדם כל הזמן מיטלטל בין מחשבות טובות לרעות. בין אור לחושך. זה כמו שהאדם נמצא כל החיים בין השמשות, בין הערביים. רגע ככה ורגע ככה. רגע יום ורגע לילה. רגע מנחה ורגע ערבית. רגע אור ורגע חושך. רגע חולין וכבר שבת. רגע מחשבה טובה ורגע מחשבה רעה.

"קול דודי דופק" (שיר השירים ה, ב) - זה האור.

פרשה

17

פרשת ראה - המלחמה על המחשבה וסוד הברכה בפרנסה

עורך ראשי: י"ט בָּאָב תשפ"ו

המלחמה התמידית על המחשבה

"מחשבות רעות זה האסון של כל הבריאה כולה. כבר האדם הראשון פגם במחשבה רעה שנתקנא במלאכים. כל העבודה של האדם, כל התשובה של האדם בעולם הזה, זה לברוח ממחשבה רעה למחשבה טובה. מחשבה טובה - איך לעבוד את ה'! איך לעשות רצון ה'! איך לקדש שם שמים! איך לעשות טוב!

מחשבות רעות באות כל הזמן: מחשבות של כעס, הקפדה, קיפוח, נחיתות, קנאה, איך להשיג כבוד, איך להשיג תשומת לב, איך להשיג כסף. מחשבה רעה זה היצר הרע בעצמו! זה עמלק! וצריך לברוח ממחשבות רעות אפילו שנופלים! צריך להתחיל שוב! זה המבחן האמיתי.

"לְרַגְעִים תִּבְחָנֶנּוּ" (איוב ז, יח)

כל פעם שהופכים מחשבה רעה למחשבה טובה, כל פעם שמצליחים לנתק את עצמנו ממחשבה רעה, מקבלים שכר! כשאדם נמצא בגשמיות של הדברים - מחשבה רעה. כשאדם נמצא

כל יום הוא גם מאיר וגם מאפיל מחשיך. ה' אוהב אותנו כל הזמן. וכשמחשיך לנו, אפילו יותר! כי אנחנו עושים מאמץ, כי אנחנו נלחמים. כי אדם מעתיק את עצמו כל הזמן מהרע לטוב.

כשיש מחשבות רעות ורוצים להילחם בהם, רוצים להפוך אותם למחשבות טובות, עוברים לדיבורים. מדברים טוב. אומרים מילה טובה לחבר, מתפללים, מברכים אחד את השני, מדברים עם ה'. **יותר מהכל - לימוד התורה! זה הדבר היחידי שמכניס לנו את האלוקות לתוך המוח, והופך את המחשבות הרעות למחשבות טובות.** את העיניים הרעות שזה מוות, שזה עצבות, לעיניים טובות שזה חיים, שזה שמחה פנימית.

לרחם על הארץ או על הבריות?

"נתון תמן לו ולא ירע לבבך בתתך לו..." (דברים טו, י)

מעשה בעני שהיה מחזר על הפתחים כדי לקבל צדקה, כדי להביא "טרף" לביתו. פעם אחת הלך אותו עני ברחוב, ונעליו התלכלכו בבוצ מחמת הגשמים הרבים שירדו שם. והנה הגיע הוא לבית עשיר אחד, שהרצפה שבו היתה מרוצפת באבני שיש לבן יקר מאוד.

כשנכנס העני, ודרך על רצפת השיש, התמלא העשיר חמה, והחל לצעוק עליו בקול גדול: "צא מיד מביתי, כי מלכלך אתה את רצפת השיש בבוצ ובטיט!". מיד ציווה העשיר את משרתיו להכות ולגרש את העני החוצה. אולם העני סירב לצאת, ואמר לעשיר: "רצוני לומר לו כמה מילים". להפתעתו, הסכים העשיר לשמוע אותו.

אמר לו העני: "הנה, ידוע שבכל יום אנו אומרים בשחרית את תפילת 'ברוך שאמר', וכידוע כתוב שם: < בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ, בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת. נמצא מכאן, שאנו משבחים את ה' יתברך, שמרחם גם על הארץ וגם על הבריות. והנה למדנו חז"ל שצריך האדם ללמוד ממידותיו של הקדוש ברוך הוא.

"ואילו אתה - רואה אני שלמדת מהקדוש ברוך הוא רק לרחם על הארץ, שכן, צר לך מאוד על רצפתך היקרה שנתלכלכה. אבל", הוסיף העני, "כתוב גם 'ברוך מרחם על הבריות' ולכן צריך אתה לרחם גם על הבריות, ולרחם עליי". כששמע העשיר את דברי העני, התבייש מאוד ונתן לאותו עני חריף צדקה הגונה...

סוד ההצלחה והברכה בעסק

"וּבִרְכָּךְ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה" (דברים טו, יח)

חסיד אחד השכים לפתחו של הצדיק רבי יחיאל מאוסטרובצה, וקבל בפניו שפרנסתו דחוקה, ואין בכוחו לפרנס כראוי את בני ביתו. אמר לו הצדיק: "נאמר בפרשת 'ראה': 'וּבִרְכָּךְ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה'. פתח לך, אפוא, עסק כלשהו, ובעזרת ה' תהיה הברכה שרויה במעשה ידך!"

"אבל רבי!" קרא החסיד בהתרגשות, "אבי עליו השלום הוריש לי חנות לממכר בגדים, שהיתה מפרנסת אותו בכבוד וברווחה, אך מאז עברה החנות לרשותי, ירד הפדיון פלאים, ועתה אין בה אפילו כדי לפרנס בדוחק את משפחתי. לעיתים קרובות עומד אני יום שלם בחנותי בלי לראות קונה אחד לרפואה."

"ומה אתה עושה בימים כאלו, בהם אין קונים פוקדים את חנותך?" שאל הצדיק. "אודה ולא אבוש", הפטיר החסיד בשפה רפה, "שאני סתם מתבטל או הנני מעיין בעיתון כלשהו". "אם כך הדבר", קרא רבי מאיר יחיאל בנימה של תרעומת, "הובר לי בעליל מדוע אין ההצלחה שרויה בביתך."

"אביך עליו השלום, היה מנצל כל רגע פנוי - בין קונה לקונה - כדי ללמוד דף גמרא או חומש עם רש"י, וגם ספר התהילים לא מש משולחנו מבוקר ועד ערב. משום כך היה השטן מזמן לו לקוחות בלא הרף, כדי שיטרידו אותו ויגרמו לו להתבטל מתלמודו. ואילו אתה, שהנך מבלה זמנך כל היום בהבל ורעות רוח, אין לשטן כל עניין להטרידך בלקוחות..."

פרשה

18

"ולא ירע לבבך בתתך לו" • פרשת ראה מהגה"צ רבי אליעזר ברלנד שליט"א

חדשות שובו בנים • כ"ח באב תשפ"ה

"וְלֹא יֵרַע לְבַבְךָ בְּתִתְּךָ לּוֹ"

אדם שהוא עושה נדר לתת לעניים הוא חייב לקיים את הנדר, כמו שכתוב "וְלֹא יֵרַע לְבַבְךָ בְּתִתְּךָ לּוֹ" (דברים טו, י), אדם חושב 'איך אני יכול לתת צדקה?', 'איך אני?', 'יחסר לי', 'איך אני יכול לתת הלואה? לא יחזירו לי', אז זה נקרא דבר בליעל, אדם אומר 'לא יחזירו לי' זה דבר בליעל, אדם חייב להלוות, זה הדרך שה' מנהל את העולם, אם הכסף לא יבוא אלי יבוא כסף חדש, אז זה דבר בליעל. עכשיו שנה ששית - כבר סוף ששית, אחד מבקש מאה אלף שקל, ואם תוך שנה הוא לא יחזיר זה הולך לאבוד כיון שהשמטה משמטת כספים שאין המלוה בעלים יותר על החוב, אז התורה אומרת "השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל" (דברים טו, ט), אדם צריך להלוות, יש לך מאה אלף שקל

שעכשיו קבלת ירושה - מכרת דירה, אתה לא צריך את הכסף לעכשיו רק בעוד שנה - אתה חייב להלוות אותו, אם לא אתה דבר בליעל, הוא צריך לחתן ילד, הוא יש לו חובות, באים לקחת לו את הבית שלו, אתה חייב להלוות לו, ומה יהיה? איך הוא יחזיר? וצריך לספק לנצרך "די מחסרו" (דברים טו, ח) אפילו סוס (רש"י על הפסוק, כתובות ס"ז ע"ב) "אשר יחסר לו" (שם), "לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ" (שם, שם ז) אדם קופץ את ידו מלתן צדקה הוא יוצר "אגרף רשע" (ישעיהו נח, ד), הוא עושה אגרף רשע - הוא לא רוצה לתת, אז נוצר אגרף רשע - זה שלוש אלף אומר רבי שמשון מאוסטרופולי (באגרתו הנקראת בערב פסח) - ג' אלפים ר"פ - 3,280, כל פעם שהוא לא נותן²⁸

צְדָקָה הוּא בּוֹרָא 3,280 מִשְׁחִיתִים, נֹאצִים, מְחַבְּלִים, פְּתָאוֹם בָּאִים מֵאָה מְלִיוֹן נֹאצִים לֹא יוֹדְעִים מֵאִיפָה הֵם הִגִּיעוּ הַמָּאָה מְלִיוֹן, זֶה הַכֹּל כִּי אָדָם קוֹפֵץ אֶת יָדוֹ, יֵשׁ לֹאוּ - "לֹא תֹאמַץ אֶת לְבַבְךָ, וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ", לֹאִים מִפְּרָשִׁים.

"הַשָּׁמַר לְךָ פֶּן יִהְיֶה דְבָר עִם לְבַבְךָ בְּלִיעַל" (שָׁם טו, ט), מֶה זֶה בְּלִיעַל? שֶׁלֹא רוֹצֶה לְהִלּוּת, לֹא עוֹשֶׂה צְדָקָה, הוּא תָמִיד מִפְּחַד וְחוֹשֵׁב 'אוּלֵי יִחְסַר לִי', 'אוּלֵי הֵהוּא לֹא יִחְזִיר לִי', אֲבָל תִּדַּע שֶׁזֶה מִחֲשַׁבֶּת בְּלִיעַל, כִּי בִסּוֹף יִחְזְרוּ לָךְ, מִקְסִימוֹם זֶה יִתְעַכֵּב עוֹד יוֹם, עוֹד שָׁעָה, עוֹד דְּקָה, אִזּוֹ הַשָּׁמַר לְךָ לְהִגִּיד הֵהוּא לֹא יִחְזִיר לִי, אֶת הַכֶּסֶף שִׁמְתִּי עַל קֶרֶן הַצָּבִי, הַכֶּסֶף הָלַךְ לְאַבּוֹד, ה' לֹא יֵאבֶה סֶלַח עַל הַמִּחְשָׁבָה הַזֹּאת, "הַשָּׁמַר לְךָ פֶּן יִהְיֶה דְבָר עִם לְבַבְךָ בְּלִיעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת הַשְּׁבַע" וְעַכְשִׁיו יִהְיֶה שְׁמִטָּה, בְּשִׁמְטָה זֶה לֹא שֶׁלָּךְ, כִּיוֵּן שֶׁיֵּשׁ שְׁמִטָּה כְּסָפִים. כָּתוּב בַּמִּשְׁנָה: מַעֲשֶׂה בְּאַחַד שְׁלֹקֵחַ כָּל־כְּלָהּ שֶׁל

תֹּאנִים וְקִדְשׁ עִם זֶה חֲמִשׁ נָשִׁים (קִידוּשִׁין נ' ע"ב), אֲתָה יָכוֹל לְקִדְשׁ אִשָּׁה בְּתֹאנָה, אִם אָדָם מְקִדְשׁ אִשָּׁה עִם תֹּאנָה זֶה סִימָן שֶׁהוּא תִקֵּן אֶת חֲטָא הַתֹּאנָה, זֶה הַתִּיקוֹן הַשָּׁלֵם, 'כָּל־כְּלָהּ שֶׁל תֹּאנִים' (=936) זֶה גִימַטְרִיָּא גְבִי"ע י"ג = 13 כָּפּוֹל ע"ב = 72 (=936), י"ג מְרִמָּז לִי"ג מִדּוֹת רַחֲמִים, שְׁאָדָם מְקַבֵּל שְׁפַע כָּזָה שֶׁהוּא יָכוֹל לְהִלּוּת לְכָל הָעוֹלָם, "וְהִלּוּיָת גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוָה" (שָׁם כח, יב), וְה' מְבַטִּיחַ שְׁאֵנְחוּנוֹ נִלְוָה לָהֶם וְלֹא שֶׁהֵם יִלְווּ לָנוּ, הַשָּׁמַר לְךָ פֶּן יִהְיֶה עַכְשִׁיו שְׁנַת הַשְּׁמִיטָה וְיִהְיֶה לְךָ עֵין רָעָה, לֹא תִרְצֶה לְהִלּוּת, "וְרָעָה עֵינְךָ בְּאַחִידָה הָאֲבִיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ", אִם לֹא תִתֵּן לוֹ אוֹי וְאַבּוֹי, תִּתְקַיֵּם חֶסֶד וְשָׁלוֹם הַקָּלָלָה "וְהָיוּ נְשִׁיכֶם אֲלֻמָּנוֹת וּבְנֵיכֶם יִתְמִים" (שְׁמוֹת כב, כג), אִם מִיִּשְׁהוּ מְבַקֵּשׁ צְדָקָה אוֹ הַלְוָאָה וְלֹא נוֹתְנִים לוֹ וְהוּא יִקְרָא אֶל ה'; ה', תִּרְאֶה מֶה שְׁעוֹשִׂים לִי, לֹא מְלִוִים לִי, לֹא מְבִיאִים לִי צְדָקָה, "וְהָיָה בְּךָ חֲטָא". "נָתַתָּן תִּתֵּן לוֹ", תָּמִיד

תתן אפילו מאה פְּעָמִים (רש"י על הפסוק, ועל פי בבא מציעא ל"א ע"ב), אל תתעייף, אפילו סוס (כתובות ס"ז ע"ב), אפילו מרצדס, אחד היה נוסע במרצדס והוא רגיל לסוע במרצדס ויֵרֵד מִנִּכְסֵיו וְאִין לוֹ מֶרְצֵדֶס צָרִיךְ לִקְנוֹת לוֹ מֶרְצֵדֶס, תוציא את כל הכסף שיש לך בבנק או מתחת לבגדים ולכרית ולסדין ותתן לו את זה, אפילו סוס לרכב עליו, אפילו סוס, לך, אין, הוא רוצה סוס אתה חייב לתת, לכן אומר רש"י שאפילו סוס, הוא רוצה סוס, יש לך כסף בבנק, יש לך מאה אלף שקל, והוא אומר: תקנה לי סוס, או מרכבה עם ארבעה סוסים, הכל אתה צריך לתת לו, אפילו ארבע סוסים, 'נתון תתן לו' מה שהוא יבקש, ארבעה סוסים, הוא מבקש יאכטה תקנה לו יאכטה, הוא מבקש מטוס פרטי תקנה לו מטוס פרטי, תמיד תתן את הכסף תראה שיהיה לך פי מליון פי מליארד פי טריליון, נתון תתן לו, אל תתעייף, עוד ועוד כמה שהוא יבקש.

"ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך", ה' יראה שפתחת לו את היד גם הוא יפתח לך את היד, אם אתה עושה חשבון גם הוא יעשה חשבון, אם אדם מתחיל לעשות חשבונות, גם ה' עושה לו חשבונות, תתן לו בלי חשבון, אפילו הוא מבקש ממך סוס לרכב עליו, הוא רוצה סוס, הוא רוצה מרצדס, הוא רוצה יאכטה, תגיד לו מה שאתה רוצה אני יתן לך, גם ה' יתן לך, יתן לך לעוף באויר, יתן לך כנפי נשרים, תגיע לאומן עם השם המפורש, "נתון תתן לו" אפילו מאה פְּעָמִים, כבר אין לך כח בשבילך, "ולא ירע לבבך" - שלא יהיה לך לב רע, בתתך לו, "כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך", ה' יברך אותך יפתח לך את כל השערים. ראש חודש נפתחים כל השערים, נפתח כל שערי שחק, כל השפע נפתח בראש חודש, נגיד יעלה ויבוא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר

זָכְרוּנֵנוּ וּפְקֻדוֹנֵנוּ וְזָכְרוּן אָבוֹתֵינוּ
וְזָכְרוּן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ וְזָכְרוּן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ וְזָכְרוּן כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לִפְנֶיךָ לִפְלִיטָה לְטוֹבָה
לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים טוֹבִים
וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ שִׁיְהִיָּה
מִחֵר בְּלִילָה, אָמֵן. אֲפִילוּ אִם יָבוֹא
מְשִׁיחַ, יִהְיֶה אֲבִיוָנִים, "כִּי לֹא יִחְדַּל
אֲבִיוֹן מִקְרֵב הָאָרֶץ", אִין הַמַּדָּה שֶׁה'
מֵרַחֵם עַל הַבֶּן אָדָם? שֶׁהוּא מֵרַחֵם
עַל הָעֲנִיִּים, אָדָם לֹא מִגִּיעַ לוֹ שׁוֹם
רַחֲמָנוּת, כָּל כֵּן הַרְבֵּה עֲבֵרוֹת,
חַטָּאִים, אָבֵל אִם הוּא מֵרַחֵם עַל
הָעֲנִי ה' מֵרַחֵם עָלָיו, וְלִכֵּן יֵשׁ תָּמִיד
עֲנִיִּים, שֶׁה' מִנֶּסֶה אוֹתָנוּ אִם מֵרַחֲמִים
עַל הָעֲנִיִּים, וְלֹא אוֹמְרִים לוֹ: אַתָּה
עֲנִי, תֵּלֶךְ לַעֲבוֹד, אַחֲרֵי זֶה יִגִּידוּ לָךְ לָךְ
לַעֲבוֹד, תֵּרַחֵם עַל הָעֲנִי אִזְּהוּ יִשְׁלַח
לָךְ, "כִּי לֹא יִחְדַּל אֲבִיוֹן מִקְרֵב הָאָרֶץ
... פֶּתַח תִּפְתָּח", עוֹד פֶּעַם כְּמוֹ "נָתַן
תִּתֵּן". וְלֹא תִקְמָץ אֶת הַיָּד שְׁלֹךְ, "וְלֹא
תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ", אִם אָדָם קוֹפֵץ אֶת
הַיָּד אַתָּה בִּרְאֵת פְּצֶצַת אָטוֹם,
"וְלִהְיוֹת בְּאֶגְרוֹף רָשָׁע" (יִשְׁעִיהוּ נח,

ד) זֶה 3,280 מִלְאָכֵי חֲבֵלָה (אֲגָרֶת ר'
שְׁמִשׁוֹן מְאוֹסְטְרוֹפּוֹלִי הַנִּקְרָאת
קוֹדֶם פֶּסֶח), כָּל פֶּעַם שֶׁאַתָּה לֹא נוֹתֵן
צְדָקָה כְּשֶׁמִּבְקָשִׁים מִמֶּךָ אַתָּה בִּרְאֵת
3,280 מִלְאָכֵי חֲבֵלָה, זֶה הַנֶּאֱצִים,
הַחֲמָאס, הָאֵל קֹאעִידָה, הַדֹּאעַ"ש, כָּל
פֶּעַם שֶׁאַתָּה לֹא נוֹתֵן צְדָקָה וְאַתָּה
קוֹפֵץ אֶת הַיָּד, וְאַתָּה עוֹבֵר עַל הַלְאוּ
שֶׁל "לֹא תֹאמַץ אֶת לִבְבְּךָ", אַתָּה
מֹאמֵץ אֶת הַלֵּב, סוֹגֵר אֶת הַלֵּב, קוֹפֵץ
אֶת הַיָּד, מִזָּה נִהְיָה אֶגְרוֹף רָשָׁע שֶׁזֶה
נֶאֱצִים, כָּל הַהִתְהוּוֹת שֶׁל הַנֶּאֱצִים זֶה
מִזָּה שֶׁאַתָּה מֹאמֵץ אֶת הָאֶגְרוֹף, תִּדַּע
לָךְ. וְלִכֵּן ה' אוֹמֵר לְשַׁחֲרֹר אֶת
הָעֲבָדִים, "כִּי יִמְכֹּר לָךְ אַחִיךָ הָעֲבָרִי
אוֹ הָעֲבָרִיָּה", עֲבָרִיָּה זֶה רַק עַד גִּיל 12
אַחֲרֵי זֶה הִיא מְשַׁחֲרֶרֶת כָּל הַחַיִּים,
בֵּת אָסוּר לְמִכּוֹר אַחֲרֵי גִיל 12, אָבֵל
בֶּן אַתָּה יָכוֹל לְמִכּוֹר אוֹתוֹ עַד גִּיל 13,
אָבֵל אַחֵר כֵּן אַתָּה לֹא יָכוֹל לְמִכּוֹר
אוֹתוֹ הוּא מוֹכֵר אֶת עֲצָמוֹ מִגִּיל 13
וּמִעֵלָּה עַד 120, "וְהָיָה כִּי יֹאמַר אֵלֶיךָ
לֹא יֵצֵא מֵעִמְּךָ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת בֵּיתְךָ
כִּי טוֹב לוֹ עִמָּךְ", הָעֶבֶד לֹא רוֹצֵה

חַיִּיב לְצֹאָת, הוּא לֹא יִכּוּל לְהִיּוֹת עֶבֶד
עוֹלָם, עֶבֶד עוֹלָם זֶה רֶק עֶבֶד לֵה'
יִתְבָּרֵךְ.

השיעור עבר עריכה ואם נפלה טעות אין

לתלותה ח"ו במורינו הרב שליט"א אלא

בכותב "ואיתנו תלין משוגתנו". הציור

באדיבות הצייר ר' יהושע ויסמן לרכישה:

www.yehoshuawiseman.com

מערכת אתר שובו בנים מאחלת

לכם הקוראים והעוקבים שבת

שלום ומבורך!!!

לכסף! הוא היה חפץ ומשתוקק מאוד לזכות
אותנו להגיע להנהגה הקדושה הזאת, כמו
הבעל שם טוב, כמו ה"נועם אלימלך" שזרקו
את הכסף כל יום, ונתנו אותו לצדקה ולא
השאירו מיום לחברו כלל, אבל בשיחה נה'
בחיי מוהר"ן הרבי אמר - אני לא רוצה
שיהיה לכם בלבול הדעת מהעבודה הזאת!³²

לְצֹאָת, הוּא רוֹצֶה לְהִיּוֹת אֶצֶל הָאָדוֹן,
יֵשׁ לִי אוֹכֵל, וְיֵשׁ לִי מִטָּה, וְיֵשׁ לִי
שְׁלֶחָן, וְיֵשׁ לִי חֹדֶר, אֶצֶל הָאָדוֹן זֶה
כִּיף חַיִּים, זֶה הִתְעַנּוּג הַכִּי גָדוֹל, אֲנִי
לֹא רוֹצֶה לוֹתֵר עַל הִתְעַנּוּג הַזֶּה שֶׁיֵּשׁ
לוֹ אָדוֹן, הוּא אוֹמֵר אֲנִי לֹא יֵלֵךְ,
"אֶהְבֵּתִי אֶת אֲדֹנִי אֶת אִשְׁתִּי וְאֶת
בְּנִי" (שְׁמוֹת כ"א, ה), רוֹצְעִים אוֹתוֹ -
עוֹשִׂים לוֹ חוֹר בְּאֶזֶן, שָׁמַיִם לוֹ אֵיזָה
עָגִיל כָּזֶה שֶׁל עֶבְדִּים, וְהוּא צָרִיךְ
לְהִיּוֹת עֶבֶד עַד הַיּוֹבֵל, בְּיוֹבֵל הוּא

פרשה

19

**מצוות צדקה - פרשת ראה -
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד
שליט"א**

עורך ראשי · כ"ח בָּאָב תשפ"א

**"פתוח תפתח" (דברים
טו, יא)**

הרבי היה משתוקק שתהיה לנו את
הבחינה הזאת-לזרוק את הכסף! לחלק את
הכסף לצדקה! לא לצבור כסף! לא להתאוות

אני לא רוצה שבבת אחת תקפצו לדרגה הזאת! אל תזרקו את הכסף מיד באותו יום! אם יש לך חובות תשלם אותם!

קיבלת כסף תוריד את המעשר! תעשה צדקה! אם אתה בדעה של חומש זה עוד יותר גבוה! אבל אל תשאיר את האישה והילדים רעבים. לפחות תדעו לשנוא את הכסף! תהיו שונא בצע! אל תעשו מהכסף דבר קדוש! אנשים חושבים שכסף זה הדבר הכי קדוש בעולם! אומרים על זה קדוש קדוש קדוש, רק מקדשים את זה! תדעו שזה הטומאה הכי גדולה וצריכים להתבייש שחושבים על כסף! לכן אדם צריך שיהיה לו את העיקרון הזה, את הנכונות הזאת, את הרצון הזה, להגיע לדרגת הצדיקים לבטוח בה' ולשנוא את הבצע, לפזר לצדקה כמה שיותר, לשנוא את הכסף בתכלית תכלית השנאה.

כל יום ויום יש ניסים חדשים לגמרי שלא היו מעולם. אז מה אדם דואג?! אדם מפחד לתת צדקה, תן צדקה! תן משהו! אל תפחד הכול יפתח! כל שערי השמים יפתחו לך כמו שכתוב "פתוח תפתח", אדם נותן צדקה אז הוא פותח את כל השערים, שערי הדעת, שערי החכמה, שערי הבינה, שערי תפילה, שערי שידוכים, שערי פרנסה. ששולחים לאדם עני זה סימן שרוצים להציל אותו! רוצים להציל אותו מאיזה פורענות, מאיזה אסון. הילד שלך חולה? תן צדקה, יהיה ניסים יהיה רפואה. ע"י הצדקה תוכל לרפאות עוד אחרים גם כן.

אומר הזוהר הקדוש (קיא א'): וְצִדְקָה תְּצִיל מָמוֹת. מאי טעמא. בגין: דְּצִדְקָה אֵילֵנָּא דְּחַי יְהוּא, וְאַתְּעָר עַל הוּא אֵילֵנָּא דְּמָוְתָא וְנָטִיל אֵינוֹן דְּאַחֲדִין בֵּיהּ וְשִׁזְבִּילוֹן מִן מָוְתָא. מאן גְּרִים לְהוּא אֵילֵנָּא דְּחַי דְּאַתְּעָר לְהַאי, הוּי אֵימָא הֵהִיא צִדְקָה דְּאִיהוּ עֲבִיד כְּבִיכּוֹל הוּא עֲבִיד לִיה לְעֵילָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (תהלים קי) עֲנֹשָׁה צִדְקָה בְּכָל עֵת" (וְצִדְקָה תְּצִיל מָמוֹת. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁצִּדְקָה הִיא עֵץ הַחַיִּים; וּמִתְעַוְּרָתָּה עַל אוֹתוֹן עֵץ הַמָּוֶת, וּלְזִקְחָ אוֹתָם שְׁאֲחֻזִּים בּוֹ וּמְצִילִם מִהַמָּוֶת. מִי גֵרָם לְאוֹתוֹן עֵץ חַיִּים שִׁיתְעוֹרֵר לָזֶה? הוּא אֹמֵר, אוֹתָהּ צִדְקָה שֶׁהוּא עֲנֹשָׁה, כְּבִיכּוֹל הוּא עֹשֶׂה אוֹתוֹ לְמַעַלָּה, כִּמּוֹן שֶׁנֶּאֱמַר עֹשֶׂה צִדְקָה בְּכָל עֵת).

ברגע שאדם מחלק צדקות הוא לא יודע איזה ניסים יהיה לו! איזה פלאות יהיה לו! הוא נכלל בעץ החיים! הוא נמצא למעלה מהטבע! בעולמות אחרים לגמרי! הוא בכלל לא נמצא בעולם הזה! הוא שולט על כל העולמות, על כל המזלות, הוא יכול לבטל את כל הגזרות מעליו ומעל כל ישראל, צדיקים נוהגים לא לשבת לאכול בלי אורחים, זה היה המנהג של אברהם אבינו! זה המנהג של הצדיקים! לא אוכלים לבד! האוכל זה לא שלך! אתה לא בעל הבית על האוכל! אתה צריך תמיד לדעת שהאוכל הזה הוא של ה'! אתה מתחלק עם האוכל הזה עם עוד מישהו, האוכל הזה הוא מתנה מה'.

הכסף הוא לא שלך! אתה רק בעל פיקדון! כל מה שיש לך זה לא שלך! זה שייך לכלל ישראל! שולחים לך עני?! עכשיו רוצים להציל³³

אותך! "צדקה תציל ממוות" זה לא איזה פתגם, זה כפשוטו ממש! הצדקה מצילה ממוות! צדקה זה למעלה מהכול!

כשאדם נותן צדקה, הוא עולה לעולם האצילות, הוא עולה למעלה מכל המזלות, למעלה מכל החוקים, מהכוכבים, ומתבטלים כל הגזרות שגזרו עליו. אדם צריך לתת צדקה, את המעשר, את החומש, הוא יראה בסוף שזה יתרבה לו! הוא ייתן מאה דולר הוא יקבל אלף דולר! הוא ייתן אלף דולר! הוא יקבל מאה אלף! הוא יראה את זה! ולכן כסף נקרא זוזים, כי צריך להזיז אותם! צריך להזיז את הכסף! אל תשאיר אותו אצלך בכיס! תזיז אותו! תזיז את המעשר! תמסור את זה הלאה! תזיז את זה הלאה! אם תזיז, תראה שזה יהיה כפול ומכופל!

וזה שכתוב, "בְּחֻנֵּי נָא בְּזֹאת אֲמַרְהִי צְבָאוֹת אִם לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אַרְבוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקְתִּי לָכֶם בִּרְכָה עַד בְּלִי דִי" (מלאכי ג' י'). בדרך כלל אסור לבחון את ה', אבל דבר אחד שמותר לבחון את ה', זה בצדקה! ברגע שאדם ייתן צדקות! ייתן משהו! הוא יראה שהפרנסה מתחילה לעופף לו! יתחילו לזרום לו כספים. יהיה לו שפע. וזה שמסביר הרבי (ליקוטי מוהר"ן כ"ג ד') "וְהִיָּה שְׂדֵי בְּצִרְיָךְ וְכֶסֶף תִּזְעָפוֹת לָךְ" (מלאכי ג') "והיה שדי בצריך, מי שמרגיש את צער השכינה (שדי) את הצער של כל יהודי, ועוזר לכל יהודי, שזה "שדי בצריך" אזי יזכה ל"כסף תזעפות לך" – שפרנסתו תעופף לו כציפור.

השאלה של מה נאכל? מה נשתה? זה רודף את כל אחד ואחד, "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית" אתם שואלים מה נאכל? ה' אמר יהיה לכם כל טוב!, יהיה לכם שפע, יהיה לכם הכול ה' אומר יהיה לכם כל טוב, ה' מבטיח שיהיה לכם כל טוב, ואתם שואלים מה נאכל... זה אמונה בה'!.

אומר הזוהר - רבי חייא ורבי יוסי עמדו על איזה הר גבוה, היה להם שפע של אוכל! הם לקחו איתם כמה פרידות, כמה חמורים, שפע של אוכל. הם עומדים על ההר ורואים דבר מזעזע! הם רואים שני אנשים הולכים בלב המדבר שמצאו איזה אדם אחר שטעה בדרך! הוא כבר שכב יומיים בלי אוכל הם רואים שהוא גוסס בחום השמש, שניה לפני המוות! אומר להם אותו אדם כבר שני ימים שלא אכלתי! שלא שתיתי! אז אחד מהם רוצה לתת לו אוכל ושתיה, השני צועק עליו "מה אתה נותן לו! אל תיתן לו!.. אסור! ונשמרתם מאוד לנפשותיכם! פיקוח נפש!! אני לא מרשה לך לתת לו! שימות! מה אכפת לך שימות! חיך קודמים! ענה לו הראשון - מה אכפת לך שאני נותן לו? "אם אתה תיתן לו את כל האוכל אתה בסוף תבוא אלי! תבקש ממני! תרצה ממני אוכל! ואז אני לא אתם לך כלום!.

את כל הסיפור הזה רואים רבי חייא ורבי יוסי מרחוק. רבי יוסי ורבי חייא מבינים לפי התנועות כל מה שהולך שמה איך שהוא צועק עליו אל תיתן לו אוכל, והשני לא שומע לו וממשיך הלאה, מאכיל אותו, משקה אותו, מלטף אותו, מרים אותו עד שהוא מתאושש!³⁴

אותו אחד נתן לו את כל המים שהיה לו! את כל האוכל שהיה לו, הוא נשאר בלי כלום! בלי טיפת מים.

השניים האלו ממשיכים ללכת לבד, אחרי חצי שעה אותו אחד שנתן את כל האוכל שלו, את כל המים שלו, מקבל מכת שמש, הוא נמצא בלב המדבר, 12 בצהריים השמש קופחת 50 מעלות חום, הוא נופל מתעלף תחת איזה עץ, אמר לו השני אתה רואה!? אמרתי לך שאתה תתעלף! אמרתי לך שאתה תמות בלי אוכל ושתיה! עכשיו אני משאיר אותך פה! לא אכפת לי ממך! ועזב אותו בלב המדבר.

וכשראו רבי חייא ורבי יוסי את אותו אחד נשכב תחת העץ מתעלף אז אמר רבי חייא לרבי יוסי, לנו יש אוכל בשפע! בו ניתן לו! בוא נרוץ אליו! צריכים להציל אותו! עונה לו רבי יוסי "השתא נייתיב ונחמא" עכשיו נשב ונראה "בוודאי קודשא בריך הוא מרחש ליה ניסא" – בוודאי יהיה עכשיו נס גדול, יש פה סיפור! אל תכנס באמצע הסיפור! אל תרוץ לתת לו את האוכל! העולם לא הפקר!, אדם נותן את

האוכל שלו עכשיו הוא ימות!? אין דבר כזה! פה יהיה נס גדול!.

עמדו ר' חייא ור' יוסי מרחוק וראו איך שהוא נרדם... פתאום הגיע נחש ענק שזוחל לקראתו שיכול לבלוע אותו בבליעה אחת, אמר רבי חייא "וויי לההוא בר נש" – גמרנו זה הסוף שלו! מסכן צריך למות בכזו צורה מזוהה! אמר רבי יוסי אל תיפול בייאוש, הרי הוא נתן צדקה! הוא נתן את כל האוכל שלו! את כל המים שלו! הוא בטח בה! אז ה' לא יעזוב אותו! אתה תראה איזה נס יהיה לו.

פתאום הם רואים שיורד מהעץ נחש עוד יותר גדול מהנחש הראשון, ממש ענק! ונותן נשיכה בראש של הנחש ההוא הראשון, ובולע אותו! והורג אותו! ואותו אדם נשאר שלם, יישן, נם את שנתו בנחת בשלווה בלב המדבר, ואז רבי חייא ורבי יוסי ירדו אליו מההר, העירו אותו מן השינה נתנו לו לאכול ולשתות, וסיפרו לו את כל הניסים שקרו לו.

(תודה ל'צמאה נפשי')

חידון תמונת השער

בתמונת השער של העלון הזה מוסתרים רמזים לכל אחת מהכתבות.
האם תצליחו למצוא את כולם?

1 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת ראה - המלחמה על המחשבה וסוד הברכה בפרנסה"

2 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "'לא ירע לְבָבְךָ בְּתַתְּךָ לִי' - פרשת ראה מהגה"צ רבי אליעזר ברלנד שליט"א"

3 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "מצוות צדקה - פרשת ראה - הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א"

4 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סיקור שבת פרשת ראה במחיצת הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א"

5 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "פרשת ראה - כוחה העצום של הצדקה וסוד המחשבה הטובה"

6 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "הרב הראה לי שהוא יודע הכל - הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א"

7 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א בשיעור לתושבי המרכז: "אם אתה לא הולך קדימה - אתה הולך אחורה!"

8 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד הזיווג של יעקב ולא: אור הבוקר ועלמא דאתנסיא"

9 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד בארה של מרים וכוח מסירות הנפש"

10 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד תחילתו של רבי עקיבא: כוחה של ראייה עמוקה"

11 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "כוחה של מסירות נפש לתורה: סודם של התנאים והאמוראים"

12 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד הנסיעות: כוחה של פרשת ויהי בנסוע הארון"

13 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "אוצרות יהודים גיליון 831 - פרשת ראה"

14 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד החתן והכלה: העלייה להיכל עתיקא קדישא"

15 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד המבחן של אליעזר: עומק חכמתה של רבקה ותפקיד האם בישראל"

16 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד המתקת הדינים: מתיקונו של מנשה המלך ועד גזירת פרעה"

17 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד העלייה בין העולמות: הדרך לביטול מוחלט אל האין סוף"

18 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד ההתחדשות וכוחו העצום של זיכוי הרבים"

19 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד ההתחדשות: איך להפוך את הנפילות לעליות נשגבות"